

TFRS STOKLAR -2

Yüksel BİLEK kimdir?

- Samsun On Dokuz Mayıs Üniversitesi İşletme-Muhasebe Bölümü ÖL
- Eskişehir Anadolu Üniversitesi İşletme Bölümü Lisans
- İzmir Gediz Üniversitesi İşletme Yönetimi YL
- SMMM Ruhsatı
- Bağımsız Denetçi Ruhsatı
- 25 yıl kurumsal ve çok uluslu şirketlerde tecrübe
- YÜKSEL AKADEMİ Kurucu Ortak
- Finans alanında 15 yılın üzerinde 100 firma 5000 kişinin üzerinde eğitim tecrübesi
- 30 dan fazla kuruma mentorluk ve danışmanlık tecrübesi
- KalDer üyesi ve Eğitmeni
- TURMOB –SÜRGEM Eğitmeni
- Egekobider Yönetim Kurulu Başkanı
- Egekobi A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi
- TOBB-KGK Kurulu Üyesi
- Ege Finans Derneği Üyesi
- Finansa Dair TV Programcısı

KİM ?

NE KADAR SÜRECE

NELER KONUŞACAĞIZ?

NEDEN BURADAYIM?

UFRS

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları & Uluslararası Denetim Standartları

UFRS ?

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (“UFRS”)

Kapsamlı UFRS

2,855 sayfa

- Finansal tabloların hazırlanması ve sunulmasına ilişkin politika ve prensipler bütünüdür

---

UFRS & UDS

Mali Tablo Hazırlayanlar

UFRS

Finansal Raporlama

Bağımsız Denetçiler

UDS

Bağımsız Denetim Görüşü

Standart Koyucular

- Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”)

www.ifrs.org

- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

www.kgk.gov.tr

Dünya Küçülüyor... ya Türkiye

Türkiye Muhasebe Standartları (“TMS”)

- 2002 yılında Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) faaliyete geçti ve mevcut TMS“yi yayımladı.
- 2005, SPK - Halka Açık Şirketler XI/25 tebliğ
- 13 Ocak 2011 - Yeni Türk Ticaret Kanunu
- Avrupa Birliği mevzuatıyla uyum sağlamak ve dünya uygulamalarına yakın olabilmek için UFRS“yi benimseme kararı aldı.
- **TMS, UFRS'nin Türkçe çevirisidir !**

Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Genel Bakış

1957

2012

Neden UFRS?

Küreselleşen dünya ekonomisi - çok uluslu şirketlerin ve yatırımcıların oluşması

Farklı finansal raporlama sistemleri

Şeffaflık, anlaşılabilirlik ve karşılaştırılabilirlik ihtiyacı

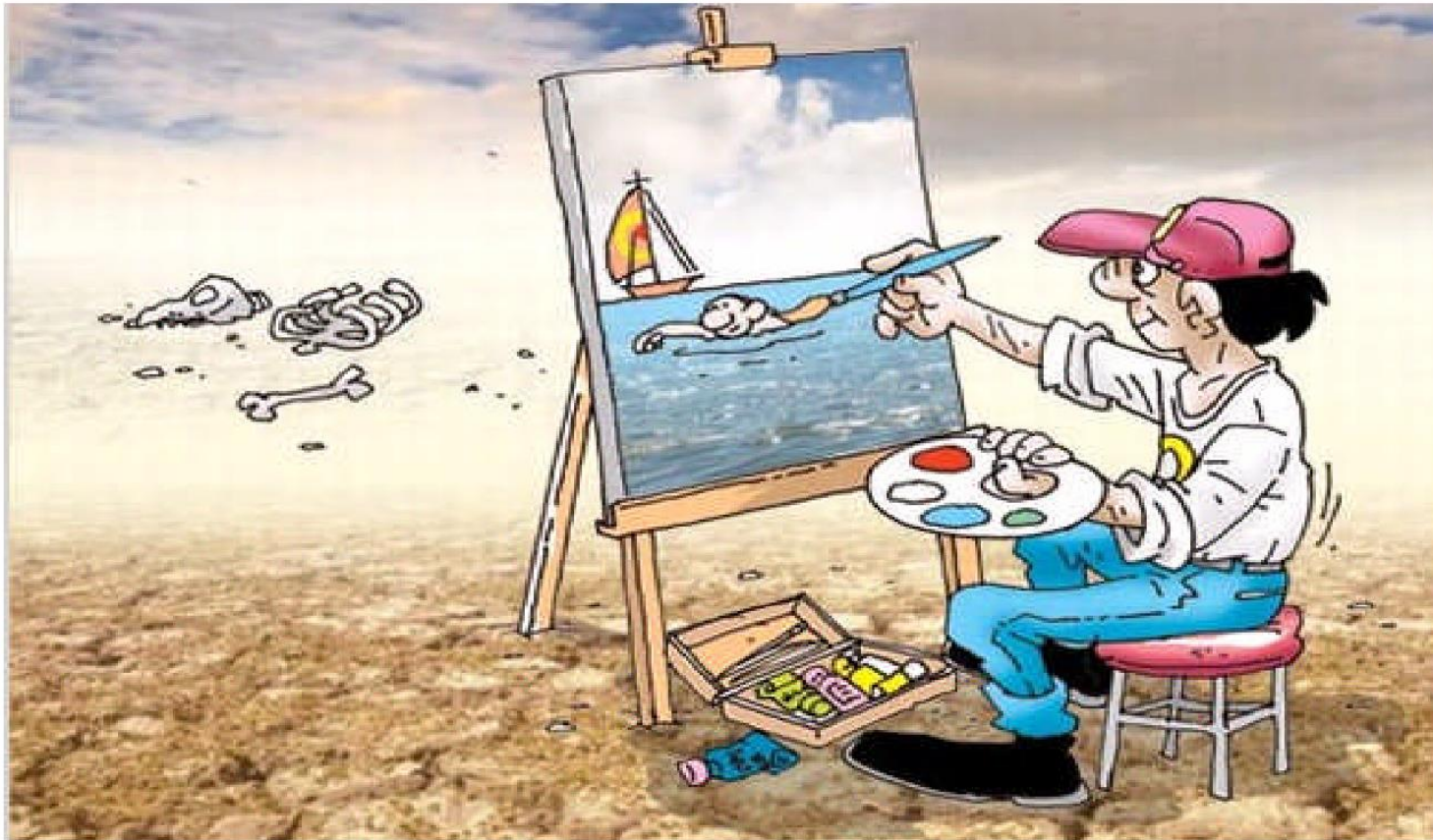

Özellikle KOBİ'ler için;
Türkiye Finansal Raporlama Standardına neden
ihtiyaç var?

Gerçeğe uygun sunum

Yeni TTK – TMS raporlama

MADDE 1534 -

(2) Bu Kanunun Türkiye Muhasebe Standartları ile ilgili hükümlerinin yürürlüklerine aşağıdaki hükümler uygulanır. Bu Kanun;

a) **(Mülga: 26/6/2012-6335/39 md.)**

b) Sermaye Piyasası Kanununa göre, ihraç ettikleri sermaye piyasası araçları borsada veya teşkilatlanmış diğer bir piyasada işlem gören şirketler, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri **ve konsolidasyon kapsamına alınan diğer işletmeler,**

c) Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankalar ile bağlı ortaklıkları,

d) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda tanımlanan sigorta ve reasürans şirketleri,

e) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda tanımlanan emeklilik şirketleri,

bakımından 1/1/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Yeni TTK – TMS raporlama

17 Kasım 2012 KGMDSK Kurul Kararı:

1) 660 sayılı KHK'da belirtilen kamu yararını ilgilendiren kuruluşların, 6102 sayılı Kanununun 397 nci maddesi çerçevesinde **Bakanlar Kurulu kararıyla bağımsız denetime tabi olacakların ve aynı Kanunun 1534 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan şirketlerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında Türkiye Muhasebe Standartlarını uygulamasına,**

2) Yukarıdaki **kapsama dâhil olmayanlar** için Kurumca bir belirleme yapıncaya kadar **yürürlükteki mevzuatın uygulanmasının devamına,**

karar verilmiştir.

Bağımsız Denetime Tabi Olmanın Şartları

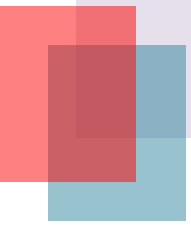
KOŞUL	TUTAR				2016 2017
	2013	2014	2015	2016 2017	
1 Aktif toplamı	150 Milyon Üstü	75 Milyon Üstü	50 Milyon Üstü	40 Milyon Üstü	
2 Yıllık net satış hasılatı	200 Milyon Üstü	150 Milyon Üstü	100 Milyon Üstü	80 Milyon üstü	
3 Çalışan sayısı	500 Kişi	250 Kişi	200 Kişi	200 Kişi	

belirtilen üç ölçütten **en az ikisinin** sınırlarını art arda iki hesap döneminde aşmaları durumunda müteakip hesap döneminden itibaren bağımsız denetime tabi olur.

Şirketler, **tek başına** veya **bağlı ortaklıkları** ve iştirakleriyle birlikte listede belirtilen sınırlamalar dahilinde bağımsız denetime tabidir.

....veeee

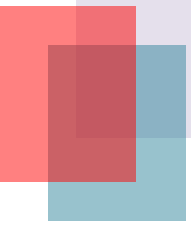

"Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı Hakkında Tebliğ" **29 Temmuz 2017** tarihli ve 30138 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

BOBİ FRS, 1/1/2018 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Şirket Büyüklükleri

Yeni düzenleme ile oluşan KOBİ sınıflaması şöyle:

KOBİ	ÇALIŞAN SAYISI	MALİ KRİTER
MİKRO İŞLETME:	10'dan az çalışan	5 milyon TL
KÜÇÜK İŞLETME:	50'den az çalışan	50 milyon TL
ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETME:	250'den az çalışan	250 milyon TL

Şirket Büyüklükleri

Yeni düzenleme ile oluşan KOBİ sınıflaması şöyle:

18 Mart 2022 CUMA

Resmî Gazete

Sayı : 31782

YÖNETMELİK

Karar Sayısı: 5315

Ekli "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in yürürlüğe konulmasına, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesi gereğince karar verilmiştir.

17 Mart 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

KÜÇÜK VE ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELERİN TANIMI, NİTELİKLERİ VE SINIFLANDIRILMASI HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 19/10/2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Yönetmelik 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 407 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır."

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan "yüzyirmibeş milyon" ibaresi "ikiyüzelli milyon" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "üç milyon" ibaresi "beş milyon" şeklinde, (b) bendinde yer alan "yirmibeş milyon" ibaresi "elli milyon" şeklinde ve (c) bendinde yer alan "yüzyirmibeş milyon" ibaresi "ikiyüzelli milyon" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" ibaresi "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

		Bağımsız Denetim	TFRS	BOBİ FRS	MSUGT
İŞLETME	KAYIK	✓	✓	—	—
	Büyük Ölçekli	✓	*	✓	—
	Orta Ölçekli	✓	*	✓	—
	Küçük Ölçekli	—	—	—	✓

* Büyük ve Orta Ölçekli İşletmeler, TFRS'yi ihtiyari olarak uygulayabilirler.

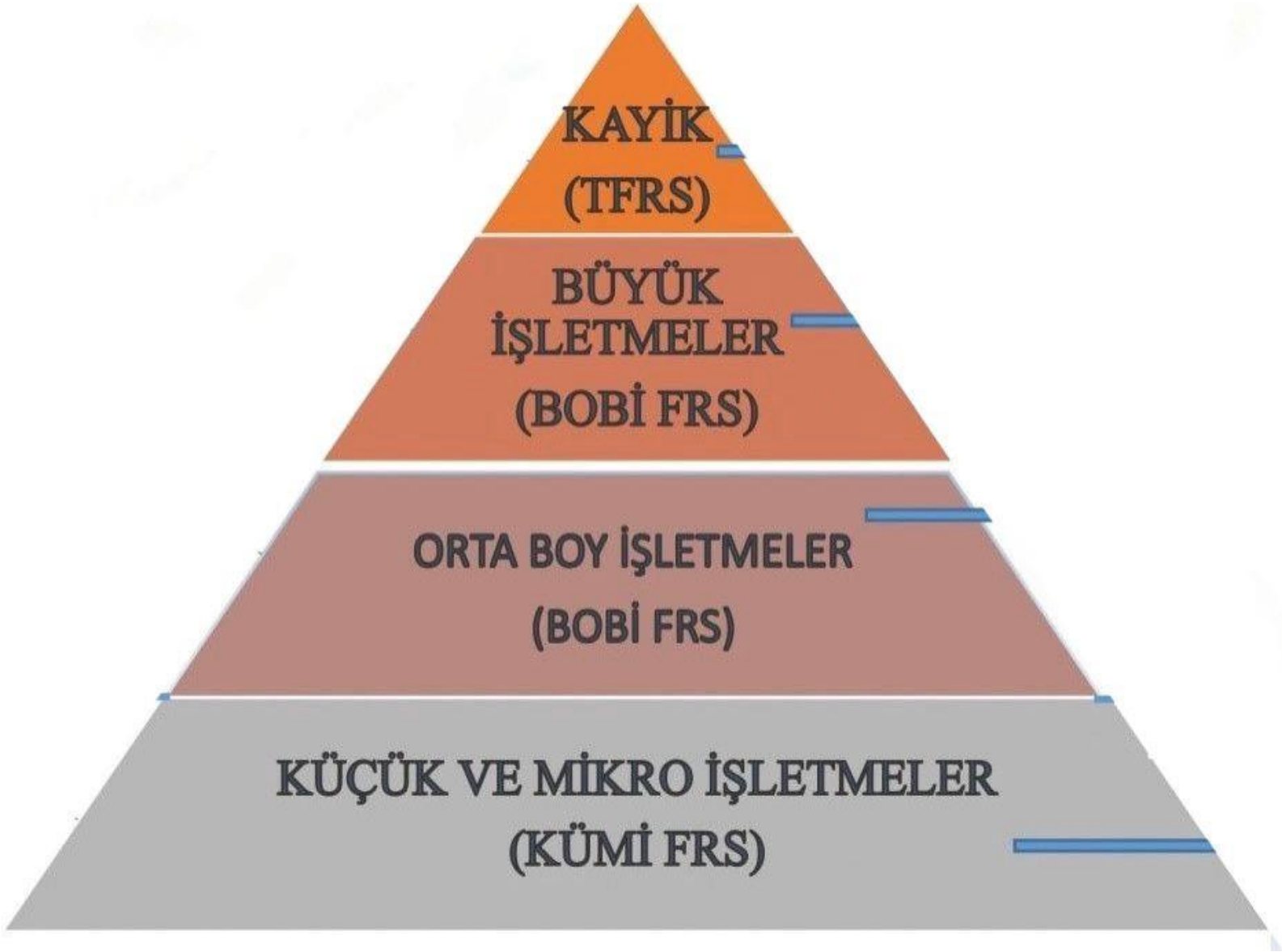
....veeee

...Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 16.01.2023 tarihli Resmi Gazetede Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS) yayımlandı. **KÜMİ FRS'nin amacı**, Türk Ticaret Kanunu'na göre **bağımsız denetime tabi olmayıp** ihtiyari olarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı veya Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı'nı uygulamayan gerçek ve tüzel kişilerin finansal tablolarının **gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamasını temin etmektir.**

KÜMİ FRS ne zaman başlıyor, amacı ne?

Özet olarak, bağımsız denetime tabi olmayan diğer gerçek ve tüzel kişi tacirler, geçerli finansal raporlama çerçevesi olarak 01.01.2023 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için KÜMİ FRS'yi kullanacaklar.

Uygulama ile küçük ve mikro işletmeler **sadece Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar Tablosu ve Dipnotları sunacaklar**, muhasebe kayıt sisteminde herhangi bir değişiklik olmayacak, mali kâr üzerinden vergilemeyi esas alan vergi beyanlarına ve matrahlara da herhangi bir etkisi olmayacak.

KÜMİ FRS'nin Genel Özellikleri

- 22 Bölüm ve 104 sayfadan oluşmaktadır.
- AB Direktifinde yer alan “önce küçükleri düşün” yaklaşımı muhafaza edilmiş ve KÜMİ FRS uygulaması, TFRS ve BOBİ FRS ile karşılaştırıldığında uygulayıcılar açısından daha az maliyetli olacak şekilde tasarlanmıştır.
- Genel itibarıyla **maliyet esaslı** bir yaklaşım benimsenmiştir.
- Finansal tablo formatlarına ve terimler sözlüğüne yer verilmiştir.
- Uluslararası muhasebe ve finansal raporlama uygulamalarıyla tutarlıdır.

KÜMİ FRS'nin Genel Özellikleri

KÜMİ FRS'nin uygulanması açısından, aşağıdaki üç ölçütten en az ikisinin eşik değerlerini aşan gerçek ve tüzel kişi tacirler **müteakip** raporlama döneminde küçük işletme olarak değerlendirilir:

- Aktif toplamı 3.5 milyon ve üstü Türk Lirası.
- Yıllık net satış hasılatı 7 milyon ve üstü Türk Lirası.
- Ortalama çalışan sayısı 10 ve üstü.

Birinci fıkrada belirtilen ölçütleri sağlamayan gerçek ve tüzel kişi tacirler bu Karar uyarınca mikro işletme olarak değerlendirilir. Mikro İşletmeler KÜMİ FRS Kapsamında Değildir.

Bağımsız Denetim Kriterlerini sağlamayan ancak Yukarıdaki kriterleri sağlayan işletmeler Küçük İşletme olup, KÜMİ FRS Kapsamında Raporlama yapmak zorundadırlar.

KÜMİ FRS'nin Genel Özellikleri

Ayrıca; Kamu Gözetim Kurumu **2023 tarihinden itibaren** geçerli olacak Bağımsız Denetime Tabi Olma Kriterlerini, 30.11.2022 tarih ve 6434 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir. Bu kriterler 01.01.2023 tarihinden itibaren yürürlüğe gireceğinden **2023 yılı Denetimlerinden itibaren geçerlidir.**

2020, 2021 ve 2022 Yılı için Bağımsız Denetim Kriterleri; 2018/11597 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde bağımsız denetime tabi olup;

2020-2021-2022 Yılları için Genel Kriterler;

a) Aktif toplamı 35 milyon ve üstü Türk Lirası.

b) Yıllık net satış hasılatı 70 milyon ve üstü Türk Lirası.

c) Çalışan sayısı 175 ve üstü,

olarak belirlenmiştir. 2020, 2021 ve 2022 Yılında (2022 Yılı için, 2020-2021 yılları verileri, 2021 yılı için ise 2019-2020 yılı verileri dikkate alınarak değerlendirilecektir.)

Bağımsız Denetime Tabi Olma Kriterleri **30.11.2022 tarih ve 6434 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir. Değiştirilen karar çerçevesinde 2023 Yılı ve Sonrasında uygulanacak kriterler;**

2023 ve Sonrası Yılları için Genel Kriterler;

a) Aktif toplamı 75 milyon ve üstü Türk Lirası.

b) Yıllık net satış hasılatı 150 milyon ve üstü Türk Lirası.

c) Çalışan sayısı 150 ve üstü,

Bağımsız Denetimin Amacı?

Aşağıdakilere doğru ve güvenilir bilgi sağlamak için bağımsız denetim gereklidir:

- Şirket Yönetimi
- Hissedarlar
- Çalışanlar
- Kredi Verenler
- Yatırımcılar
- Kamu kurumları (BDDK, SPK)

Bağımsız Denetimin Faydaları?

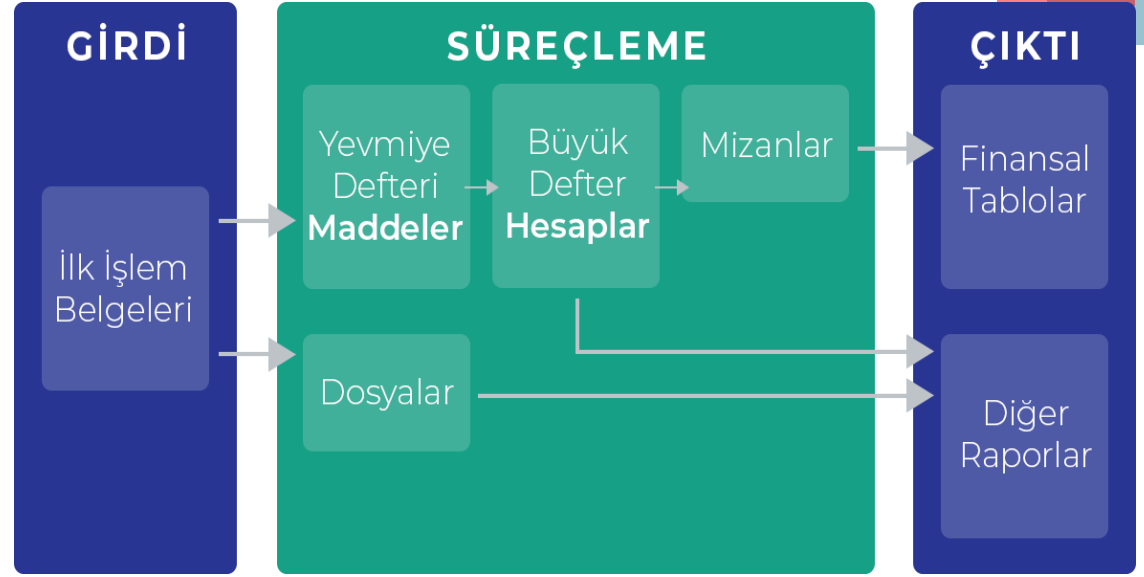
Bağımsız denetimin, **hem denetlenen firmaya, hem de kamuya ve devlete** yararları söz konusudur.

- Yönetime doğru bilgi akışı sağlar.
- Yönetime mali tablolarla ilgili olarak tahmin ve analiz yapmasında, geleceğe ait sağlıklı kararlar almasında yardımcı olur.
- Finansal tabloların gerçeği yansıtıp yansıtmadığını gösterir.
- İşletme yönetimi ve çalışanlarının hile yapmasının önlenmesine yardımcı olur.
- Bağımsız denetimden geçmiş mali tablolar ile işletmenin düşük maliyetli finansman bulması kolaylaşır.
- Bağımsız dış denetimden geçen bir şirkette tüm ortakların hakları daha iyi korunmuş olur.

Muhasebe

En geniş anlamda işletmelerin ekonomik etkinlikleri ile ilgili verilerin

- **tanınması,**
- **kaydedilmesi,**
- **özetlenmesi,**
- **raporlanarak sunulması ve**
- **değerlendirilmesidir.**

Muhasebe Bilgi Sistemi'nin amacı; karar alma mekanizmalarının sahip olduğu verilerin güvenilir olmasını ve bu bilgilerin alınacak kararlarda olumlu etki yaratmasını sağlar.

•Etkin Muhasebe Sisteminin Kurulması Birinci Sırada Gelmelidir.

• Muhasebe Sistemi :

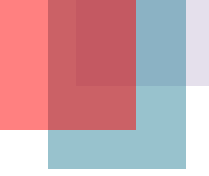
- ✓ Farklı karar alıcıların farklı zamanlarda ihtiyacı olan finansal verilerin hazırlanmasına yönelik ayrılan **insan , yazılım ve donanım** kaynağıdır.
- ✓ Şirket içindeki her türlü bilgiyi toplayıp onları finansal veriye dönüştürür.
- ✓ Finansal verileri belirleme , **ölçme ,toplama, analiz etme** , hazırlama , **yorumlama** ve belli bir gruba iletme için kurulan sistemdir.
- **Yönetim fonksiyonunu yerine getirilmesinde çok önemli**
  - ✓ Planlama
  - ✓ Organize etme
  - ✓ Kontrol
  - ✓ Karar alma

Masraf Çeşitleri / Masraf Yerleri :

Masraf Çeşitleri	Masraf Yerleri
0 ilk Madde ve Mal	10 Esas Üretim Gider Yerleri
1 işçi Ücret ve Giderleri	20 Yardımcı Üretim Gider Yerleri
2 Memur Ücret ve Giderleri	30 Yardımcı Hizmet Gider Yerleri
3 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	40 Yatırım Gider Yerleri
4 Çeşitli Giderler	50 Üretim Yerleri Yönetimi Gid.Yerleri
5 Vergi, Resim ve Harçlar	60 Araştırma ve Geliştirme Gider Yerleri
6 Amortismanlar ve Tükenme Payları	70 Pazarlama, Satış ve Dağ. Gid.Yerleri
7 Finansman Giderleri	80 Genel Yönetim Gider Yerleri

Masraf Çeşitleri / Masraf Yerleri :

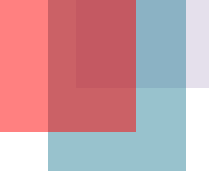
- Mal ve hizmet üretimi sırasında gerçekleşen maliyet giderleri bir taraftan **fonksiyonel** gider hesaplarına kayıtlanırken, aynı zamanda bu giderler yardımcı defterlerde çeşit ve gider yeri açısından da izlenir.

Masraf Çeşidi Nedir?

Masraf çeşitleri, maliyet kalemleri içerisinde hesapsal olarak takip edilen nesnelerdir. Masraf çeşidi, masrafın hangi kaynaktan oluştuğunu gösterir.

Masraf Yeri Nedir?

Masraf yerleri, oluşmuş bir masrafın kaynağını temsil eden organizasyonel birimlerdir. Şirket içi ve dışı giderlerin oluştukları yerler itibariyle takip ve kontrolünü sağlayan birimlerdir. Masraf yerleri yaratılırken dağıtım kriterleri, sağlanan hizmetler, üretilen ürünler, coğrafi faktörler, sorumluluk alanları gibi çeşitli kriterler göz önünde tutulur.

Masraf Yerlerine Örnek

ESAS ÜRETİM YERLERİ	YARD. ÜRETİM YERLERİ	AR-GE	PAZARLAMA SATIŞ	GENEL YÖNETİM	FİNANSMAN
10 KALİPHANE	30 KALİTE KONTROL	50 ÜR-GE VE TASARIM	60 PAZARLAMA SATIŞ	70 GENEL MÜDÜRLÜK	80 KISA VADELİ FİN.
11 MALZEME HAZIRLIK	31 BAKIM ONARIM BÖLÜMÜ		90 MARİN PAZARLAMA	71 MALİ İŞLER BÖLÜMÜ	81 UZUN VADELİ FİNANSMAN
12 ÇUBUK BÜKME	32 TAŞIMA SERVİSİ		91 EMAYE	72 İK ve İDARI İŞLER BÖLÜMÜ	
13 BORU BÜKME	33 ÜRETİM YÖNETİMİ		92 BEYAZ EŞYA	73 BİLGİ İŞLEM BÖLÜMÜ	
14 CNC TORNA			93 YAPI ENDÜSTRİSİ/VİTRİFİYE	74 TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ	
15 KAYAR OTOMAT				75 KALİTE GÜVENCE	
16 PRESHANE				76 SÜREÇ YÖNETİMİ	
17 PUNTA KAYNAK					
18 KAYNAK ROBOTU BÖLÜMÜ					
19 KAYNAK İŞ MERKEZİ(Manuel)					
20 YÜZEY İŞLEM					
21 ZIMPARA ROBOTLARI					

Masraf Çeşitlerine Örnek

10	İŞÇİLİK GİDERLERİ
110	NORMAL ÜCRET
111	HAFTA TATİLİ
112	GENEL TATİL ÜCRETİ
113	FAZLA MESAİ
30	DIŞARIDAN SAĞLANAN FAYDA VE HİZMETLER
301	SU GİDERLERİ
302	ELEKTRİK GİDERLERİ
303	AKARYAKIT GİDERLERİ
40	ÇEŞİTLİ GİDERLER
400	KIRTASIYE GİDERLERİ
401	NOTER GİDERLERİ
402	TEMSİL AĞIRLAMA

Gider Raporu Örnek

	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Genel Toplam
⊕ 101-Normal (Brüt) Ücretler	171.475	172.637	226.357	238.017	212.973	194.292	1.440.600
⊕ 102-Y?veren Paylary	30.323	30.733	38.681	40.986	40.404	37.984	258.929
⊕ 103-Fazla Mesai Ücretleri	4.522	4.564	6.111	9.020	26.937	26.354	92.452
⊕ 106-Yhbar Tazminaty							1.194
⊕ 107-Personel Yemek Giderleri							186
⊕ 108-Personel Servis Giderleri				2.940	3.780	3.090	13.450
⊕ 300-Elektrik Gideri *	18.696	16.282	15.219	13.036	16.494	13.904	115.363
⊕ 300-Elektrik Gideri*		1.809	1.691	1.448	1.833	1.545	10.741
⊕ 301-Do?algaz Giderleri	8.908	10.808	13.023	6.069	15.388	12.060	92.421
⊕ 317-Marka Patent ve Belgelendirme Giderleri			15.428	1.500			22.273
⊕ 341-Araç Sigorta Giderleri	2.193	2.264	2.738	1.958	2.022	1.958	15.154
⊕ 342-Y?yeri Sigorta Giderleri	4.078	4.078	4.078	4.078	4.078	4.078	28.545
⊕ 400-Noter Ve Mahkeme Giderleri		702		409	5.555	2.448	13.176
⊕ 401-Oda Aidatlary ve Di?er Masraflary	2.075	20					2.125
⊕ 410-Kargo Giderleri	1.779	3.954	6.938	18.963	23.866	21.766	106.842
⊕ 411-Nakliye Giderleri	450	670	1.100	2.080	1.580	2.000	9.030
⊕ 411-Nakliye Giderleri	20.569	400	6.441	2.887	10.600	21.791	77.892
⊕ 412-Plastik Nakliye Giderleri	1.350		1.250	5.300	2.070	4.500	14.530
⊕ 413-Gümrükleme Giderleri	318	3.547	1.236	3.795	4.232	1.021	16.142

Gider Yerlerinin Gider Kontrolü

Maliyet Merkezi Bazında Gider Kontrolü Örnek

Toplam TUTAR			Sütun Etiketleri								Genel Toplam
Satır Etiketleri	HES_KOD	HESAP TANIMI	Oca	Şub	Mar	Nis	May	Haz	Tem		
11-BOYAHANE			61.638,81	66.977,60	71.323,21	81.114,73	81.643,92	83.015,00	75.624,56	533.921,96	
	730-30-300	Elektrik Gideri *	12.152,33	8.140,98	7.609,56	6.517,97	8.246,84	6.952,19	10.865,78	60.485,65	
	730-30-301	Do?algaz Giderleri	8.907,73	10.793,11	13.022,54	6.068,94	15.376,16	12.048,16	13.527,21	92.327,98	
	730-30-302	Y?çi Giyim - Kyyafet Malz. Giderleri	55,56	340,00						395,56	
	730-30-306	Elektrik Malzeme Giderleri	1.195,00							1.195,00	
	730-40-411	Nakliye Giderleri		120,00	150,00	500,00				770,00	
	730-40-430	Araç Yakıt Giderleri	223,27	466,12						689,39	
	730-40-432	Araç Vize Giderleri	237,00							237,00	
	730-40-447	Küçük Demirba? Giderleri	620,00					101,18		721,18	
	730-50-502	Damga Vergileri			608,52					608,52	
	720-10-106	Yhbar Tazminatı							1.193,92	1.193,92	
12-DEMİRHANE			46.321,46	53.906,74	57.075,58	74.559,92	69.098,65	80.725,75	79.761,36	462.449,06	
	730-10-101	Normal (Brüt) Ücretler				2.154,30				2.154,30	
	730-30-300	Elektrik Gideri *	5.608,77	7.236,43	6.764,06	5.793,75	7.330,53	6.179,72	9.658,47	48.571,73	
	730-30-306	Elektrik Malzeme Giderleri						808,00		808,00	
	730-40-410	Kargo Giderleri		126,38	250,00		5,63	509,68	120,00	1.011,69	
	730-40-411	Nakliye Giderleri	450,00	550,00	550,00	1.300,00	1.579,65	650,00	500,00	5.579,65	
	730-40-447	Küçük Demirba? Giderleri							1.016,00	1.016,00	
13-TEKSTİL			35.420,67	32.363,84	65.992,11	68.727,42	42.479,09	41.609,14	44.618,96	331.312,08	
	730-30-300	Elektrik Gideri *	934,80	904,55	845,51	724,22	916,32	772,47	1.207,31	6.305,18	
	730-40-410	Kargo Giderleri	246,14	208,94	1.351,15	468,01	1.003,64	628,10	1.016,23	5.023,06	
	730-40-411	Nakliye Giderleri			400,00			450,00	650,00	1.500,00	
	730-40-447	Küçük Demirba? Giderleri			120,00					120,00	
21-YEMEKHANE			8.548,45	5.248,64	14.723,87	19.340,50	19.917,51	13.321,78	13.444,18	96.541,73	
22-SERVİS			7.259,68	5.469,04	5.581,22	7.812,14	6.654,11	7.579,18	11.371,96	51.730,33	
23-ÜRETİM ORTAK MASRAFLAR			31.980,73	32.690,21	31.963,40	58.247,02	63.580,33	35.718,02	55.781,08	312.282,86	
	730-10-101	Normal (Brüt) Ücretler	9.473,12	9.132,00	10.581,76	10.008,04	9.853,22	7.907,52	10.008,04	66.963,70	
	730-10-102	Y?veren Payları	1.657,79	1.598,10	1.851,80	1.532,72	1.532,72	1.331,24	1.711,81	11.216,18	
	730-10-103	Fazla Mesai Ücretleri						383,76		383,76	
	730-10-108	Personel Servis Giderleri					3.780,00			3.780,00	
	730-30-302	Y?çi Giyim - Kyyafet Malz. Giderleri	27,00	3.000,00		1.226,40	23,00			4.276,40	
	730-30-304	Temizlik Malzeme Giderleri		223,50			155,25	834,87	407,93	1.621,55	
	730-30-306	Elektrik Malzeme Giderleri	1.195,75		550,00	5.850,00	666,01	300,00	806,70	9.878,46	
	730-30-314	Forklift Kira Ve Di?er Giderleri	550,00							550,00	
	730-30-317	Marka Patent Giderleri	3.000,00							3.000,00	
	730-30-321	Bina Bakım Onarım Gideri		1.603,55		21.550,00	25.366,61	3.468,92	9.078,18	61.767,26	
	730-30-322	Araç Bakım Onarım Gideri	1.025,42							1.025,42	
	730-30-332	Dy?arydan Sa?l. Çevre Dany?manlyk Gideri	700,00				700,00	2.796,61	1.400,00	5.596,61	
	730-30-333	Dy?arydan Sa?lanan Sa?lyk Hizmetleri Gideri	925,93		1.851,86	925,93	925,93	1.065,28	925,93	7.546,79	
	730-30-334	Dy?arydan Sa?lanan Güvenlik Hizmetleri	7.437,81	10.266,68	10.805,52	11.014,46	11.223,40	11.536,81	11.014,46	73.299,14	
	730-30-341	Araç Sigorta Giderleri	94,50	88,20	97,65		97,65	94,50	97,65	570,15	
	730-30-342	Y?yeri Sigorta Giderleri	4.077,85	4.077,85	4.077,86	4.077,86	4.077,86	4.077,86	4.077,86	28.545,00	
	730-40-410	Kargo Giderleri		90,00						90,00	
	730-40-411	Nakliye Giderleri				280,00		900,00		1.180,00	
	730-40-430	Araç Yakıt Giderleri	1.451,56	2.294,33	1.828,03	1.781,61	1.375,39	945,65	1.177,55	10.854,12	
	730-50-501	Ticari Araç Motorlu Ta?ytlar Vergisi							686,00	686,00	
	730-10-107	Personel Yemek Giderleri								186,14	
	730-30-339	Dy?arydan Sa?lanan Di?er Hizmet Gideri							8.919,56	8.919,56	
50-AR-GE			6.801,37	6.801,37	6.801,37	6.510,22	155,04			27.069,37	
68-YURTDI?I SATIŞ			130.040,83	38.061,80	90.990,54	94.980,80	90.303,71	104.860,91	93.826,31	652.559,57	
69-YURTDI?I SATIŞ			29.312,73	13.064,05	12.550,30	15.097,76	14.564,79	18.187,52	14.778,09	117.555,24	
70-GENEL YÖNETİM			48.858,89	37.075,74	78.944,66	63.342,68	69.084,63	88.208,59	87.248,19	480.899,26	
80-FİNANSMAN			19.316,29	40.236,04	30.414,09	83.972,72	56.956,88	53.497,60	35.858,75	320.252,37	
Genel Toplam			458.434,09	374.409,23	506.251,94	623.292,30	566.281,42	574.031,59	569.061,67	3.707.396,24	

Birim Maliyet Analizi

BİRİM MALİYET TABLOSU-TL

Üretim Miktarı Kg.	Toplam Maliyet			Toz Deterjan			Sıvı Deterjan		
	1.500			1.000			500		
Giderler	Toplam	TL/Kg	%	Sıvı Deterjan	TL/Kg	%	Toz Deterjan	TL/Kg	%
D.İ.M.M.G	2.502	1,67	15,6%	1.500	1,50	15,5%	1.000	2,00	15,8%
Direkt İşçilik	3.202	2,13	20,0%	2.000	2,00	20,7%	1.200	2,40	19,0%
DİREKT G.Ü.G	6.064	4,04	37,9%	3.600	3,60	37,2%	2.460	4,92	38,9%
Elektrik	3.502	2,33	21,9%	2.000	2,00	20,7%	1.500	3,00	23,7%
Mak. Bakımı	2.562	1,71	16,0%	1.600	1,60	16,5%	960	1,92	15,2%
Direkt Gid.Toplamı	11.768	7,85	73,5%	7.100	7,10	73,4%	4.660	9,32	73,6%
Endirekt Giderler	4.243	2,83	26,5%	2.570	2,57	26,6%	1.670	3,34	26,4%
End. Mad. Malz.	801	0,53	5,0%	500	0,50	5,2%	300	0,60	4,7%
İşçilik	500	0,33	3,1%	313	0,31	3,2%	188	0,38	3,0%
Elektrik	1.501	1,00	9,4%	857	0,86	8,9%	643	1,29	10,2%
Mak. Bakımı	1.441	0,96	9,0%	900	0,90	9,3%	540	1,08	8,5%
Toplam Üretim Maliyeti	16.011	10,67	1,00	9.670	9,67	1,00	6.330	12,66	1,00
Birim Üretim Maliyeti TL/ KG	10,67			9,67			12,66		
Ar-Ge Gid. Pay	150	0,10	0,9%	100	0,10	1,0%	50	0,10	0,8%
Paz. Satış. Gid. Pay	235	0,16	1,5%	120	0,12	1,2%	115	0,23	1,8%
Genel Yönetim Gid. Pay	160	0,11	1,0%	90	0,09	0,9%	70	0,14	1,1%
Toplam Mamül Maliyeti	16.556	11,04	1,03	9.980	9,98	1,03	6.565	13,13	1,04
Toplam Birim Maliyeti TL/ KG	11,04			9,98			13,13		

Bölüm-2 STOKLAR

Stoklar Standardının Amacı;

Bu Standardın amacı,

Stoklarla ilgili muhasebe uygulamalarını belirlemektir. Stokların muhasebeleştirilmesindeki temel konulardan biri, **varlık olarak**(1) finansal tablolara alınacak ve ilgili **hasılat** (2) finansal tablolara yansıtılincaya kadar varlık olarak izlenecek olan **maliyet** (3) tutarının belirlenmesidir.

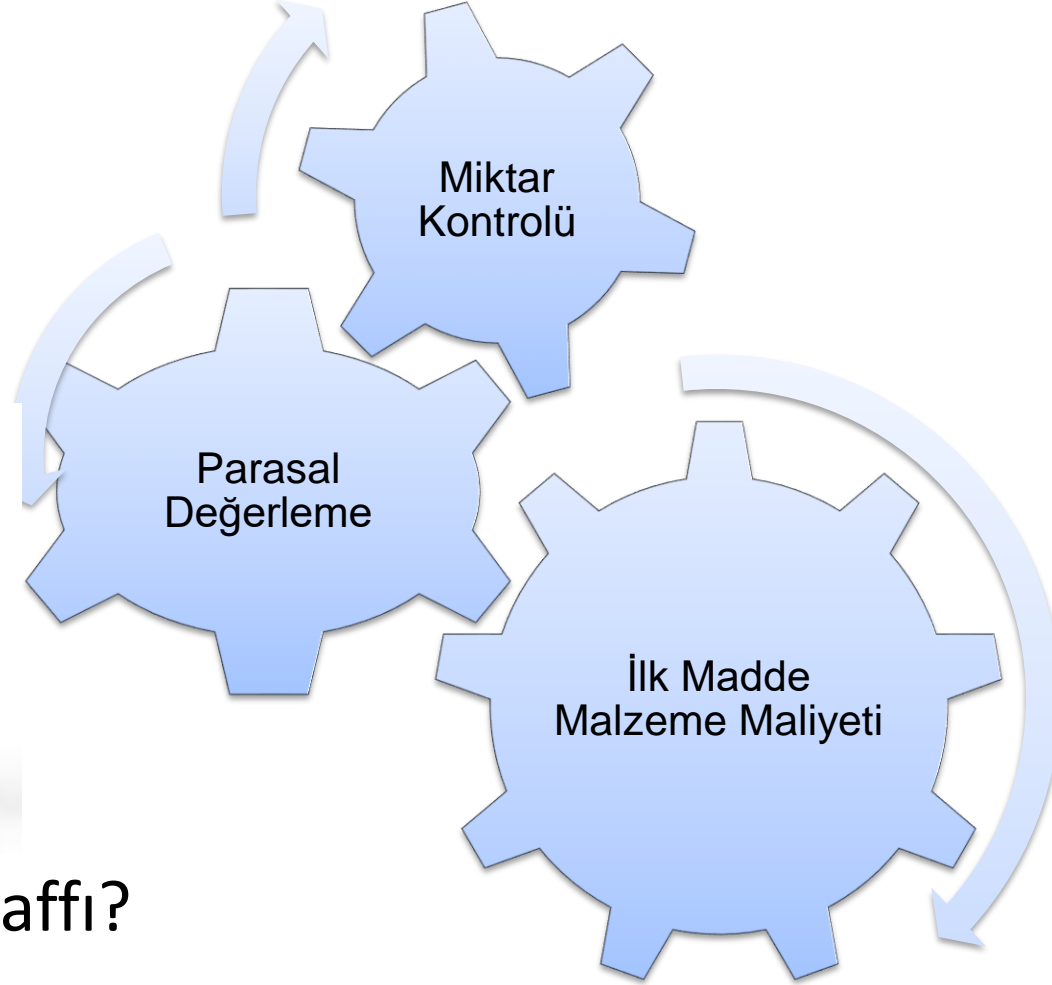
Bu Standart, stokun **net gerçekleşebilir değere** (4) indirgenmesi de dâhil olmak üzere, **stok maliyetinin** (5) belirlenmesi ve sonrasında **gider** (6) olarak finansal tablolara yansıtılması hakkında rehberlik sağlar. Bu Standart ayrıca **maliyetlerin stoklara yüklenmesinde** kullanılan **maliyet hesaplama yöntemleri** hakkında rehberlik sağlar.

Malzeme Giderlerinin Kontrolü

neden stok affı?

1-Varlık Nedir ?

- Varlıklar, işletmenin sahip olduğu ve gelecekte ekonomik yarar sağlayacak değerlerdir.

Varlık tanımı

- Varlık, geçmişteki olayların bir sonucu olarak işletme tarafından kontrol edilen mevcut bir ekonomik kaynaktır.
- Ekonomik kaynak, ekonomik fayda üretme potansiyeline sahip bir haktır.
- Bu bölüm, bu tanımları üç açıdan ele almaktadır:
  - Hak
  - Ekonomik fayda üretme potansiyeli
  - Kontrol

2- Hasılat Nedir?

Hasılat, işletmenin **olağan faaliyetleri** esnasında ortaya çıkan gelirdir.

- ✓ Mal satışı
- ✓ Hizmet sunumu
- ✓ İnşa sözleşmeleri
- ✓ Faiz, isim hakkı ve kâr payı

vallahi maliyetine
satıyoruz ablacım...

3- Maliyet Nedir ?

Maliyet, işletmeye **fayda** getirmesi beklenen ürünler ve hizmetler için **katlanılan** fedakarlıkların parasal değerlerle ifade edilmesidir.

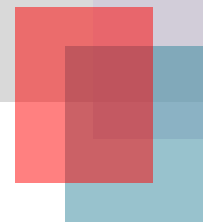

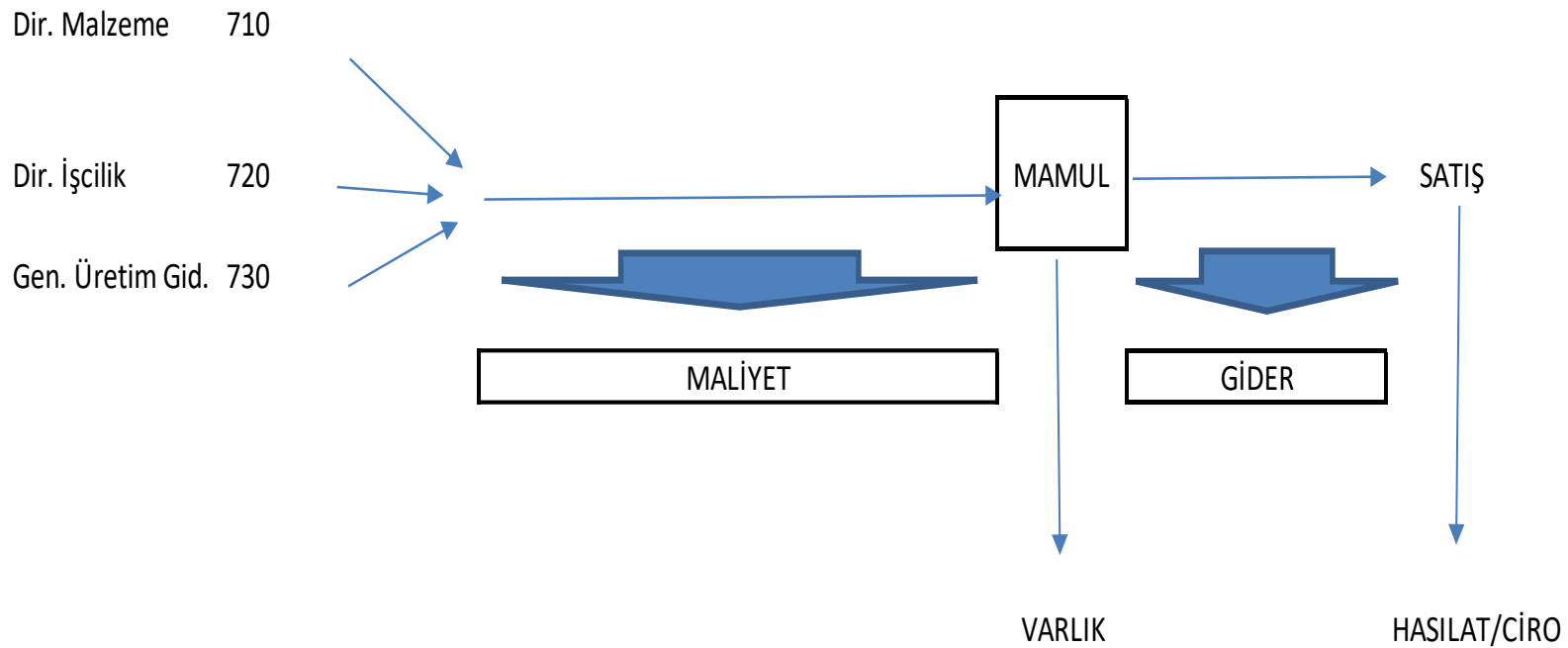
4- Net Gerçekleşebilir Değer Nedir ?

İşin normal akışı içinde, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış giderleri toplamının, düşürülmesiyle elde edilen tutarı ifade eder.

5-6 Maliyet –Gider Kavramlarının Birbiri İle İlişkileri

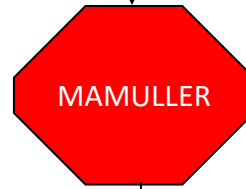

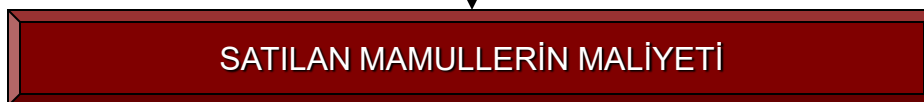
Maliyet Öğelerinin
üretimde kullanılması

Üretimin Tamamlanması

Mamullerin Satılması
(MALİYET TÜKENME NOKTASI)

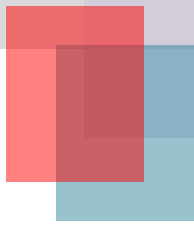

Maliyet
Dönüşümleri

Maliyetlerin
Gidere
Dönüşmesi

Tükenmemiş maliyetler:
Varlıklar

Tükenmiş maliyetler:
Giderler₄₈

..... Üretim İşletmesinin ... / ... / ..... Tarihli
BİLANÇOSU

VARLIKLAR (Aktif)

KAYNAKLAR (Pasif)

1 DÖNEN VARLIKLAR

.....

15 STOKLAR

150 İLK MADDE VE MALZEME HS.

? TL

151 YARI MAMULLER - ÜRETİM HS.

? TL

152 MAMULLER HS.

? TL

.....

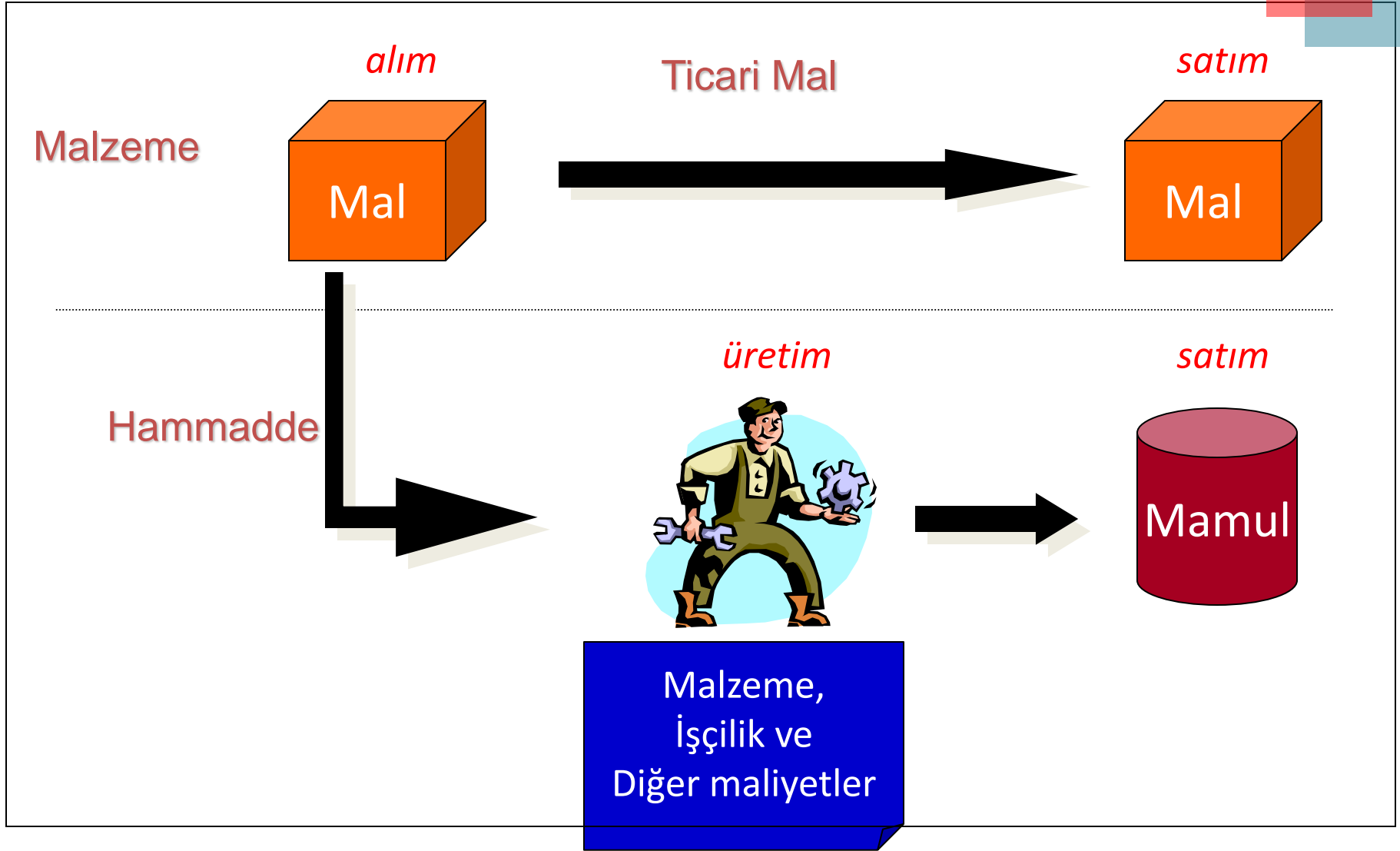

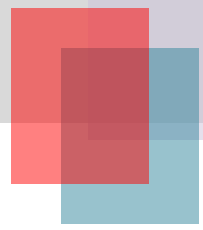
Stoklar Standardının Kapsamı

Stoklar, aşağıdaki niteliklerden birine sahip olan varlıklardır:

- ✓ Olağan işletme faaliyetleri kapsamında **satılmak üzere elde tutulan** varlıklar, (Ticari Mallar-153)
- ✓ Olağan işletme faaliyetleri kapsamında **satılmak üzere üretilmekte olan** varlıklar, (Mamuller-151-1522)
- ✓ Üretim sürecinde veya hizmet sunumunda kullanılacak **ham madde vemaleme**. (Hammaddeler-150)

Ölçüm

✓ Stoklar,

✓ maliyet bedeli

✓ net gerçekleştirilir değerden

Düşük
olanı üzerinden
ölçülür.

⚠ **Net gerçekleştirilir değer;**

Tahmini satış fiyatı

[Tahmini tamamlanma
malijetleri
+
Satış için gerekli tahmini
malijetler]

İlk Ölçüm

Stokların Maliyeti

=

Satın Alma Maliyetleri

+

Dönüştürme Maliyetleri

+

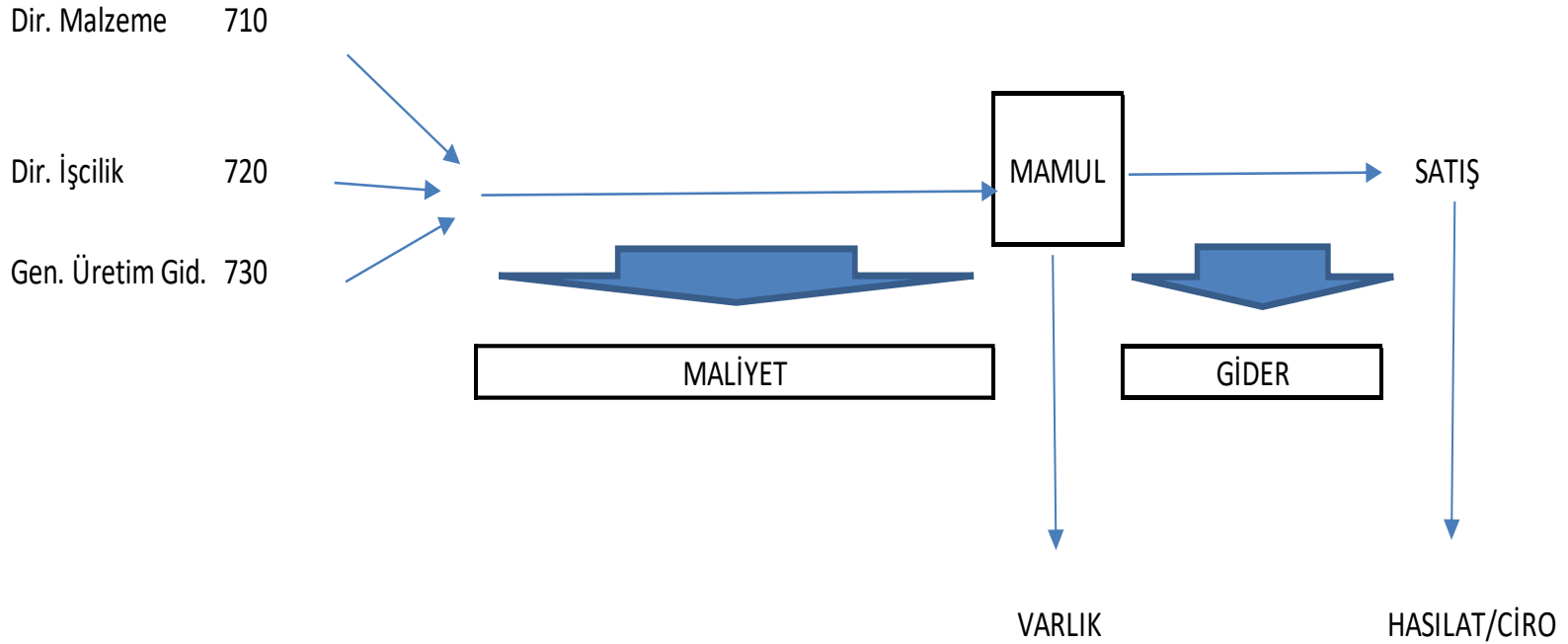
Diğer Maliyetler

✓ Ticari iskonto ve indirimler indirim konusu yapılır.

✓ Alış esnasındaki nakliyeyi konuşalım!!.

5-6 Maliyet –Gider Kavramlarının Birbiri İle İlişkileri

Stokların Ölçülmesi

UFRS; !!!!!!!!!!!!!

“Stoklar vadeli olarak alınmış ise, vade farkı **faiz gideri** olarak giderleştirilir, stokların maliyetine **EKLENMEZ.**”

Stokların Maliyetinin Belirlenmesi-

BOBİ FRS !!!

Vadeli stok alımı

Vade < 1 yıl → Vade farkı ayrıştırılmaz.

Vade > 1 yıl → Vade farkı ayrıştırılır. **Faiz gideri** olarak muhasebeleştirilir. (Peşin fiyat üzerinden ölçüm)

Borçlanma maliyetleri

Üretilmesi **bir yıldan uzun süren** stoklar için katlanılan borçlanma maliyetleri:

✓ Stokun maliyetine dâhiledilir.

✓ **KÜMİ????? konuşalım**

Stok Maliyeti Örnek;

- Aylık finansal tablo düzenleyen bir ticaret işletmesi 01.12.2023 tarihinde peşin fiyatı 15.000 tl olan bir ticari malı 3 ay vadeli olarak 15.300 tl ye satın almıştır.

----- /-----			
153 TİCARİ MALLAR	15.000		
322 TİCARİ BORÇ REESKONTU (-) (Ertelenmiş Giderler)	300		
320 SATICILAR		15.300	---
----- /-----			

finansal araç ??????

.....Stok Maliyeti Örnek

- 15.300 TL yi 15.000 TL ye indirgeyen iç iskonto oranı ile hesaplama yapılması gerekir.

Formülü hatırlayalım,

$$\text{Bugünkü Değer} = \frac{\text{Gelecekteki Değer (Gelecekteki nakit akışı veya akışları)}}{(1 + \text{dönemlik etkin faiz oranı})^{\text{(vadeye kalan süre)}}$$

.....Stok Maliyeti Örnek.

Ana Para	Vade Tarihi	Vadeye Kalan Gün Sayısı	Faiz Oranı	Faiz Tutarı	İndirgenmiş Tutar	Aylık Faiz Gideri
15.300	31.12.2023	30	0,266	103	15.197	103
15.300	31.01.2024	61	0,266	208	15.092	104
15.300	28.02.2024	89	0,266	300	5.000	93

-----31.12.2023-----

780 FİNANSMAN GİDERLERİ 103

328 ERTELENMİŞ VADE FARKLARI 103
(Ertelenmiş Giderler)

----- /-----

Hesap planının inceleyelim!!!

.....Finansal Aracın Bilançoda Gösterilmesi

Ana Para	Vade Tarihi	Vadeye Kalan Gün Sayısı	Faiz Tutarı	İndirgenmi ş Tutar	Aylık Faiz Gideri
15.300	31.12.2023	30	103	15.197	103
15.300	31.01.2024	61	208	15.092	104
15.300	28.02.2024	89	300	15.000	93

-----31.12.2023-----

32	TİCARİ BORÇLAR	15.000
320-	Satıcılar Hesabı	15.300
328-	Ertelenmiş Vade Farkı Giderlerş (-)	-300

Dönüştürme Maliyeti

- Stokların dönüştürme maliyetleri; direkt işçilik giderleri gibi, üretim birimleri ile doğrudan ilişkilendirilebilen maliyetleri içerir. (GÜG)
- Bu maliyetler ayrıca hammaddelerin mamule dönüştürülmesinde katlanılan **sabit ve değişken** genel üretim giderlerinden sistematik bir şekilde dağıtılan tutarları da içerir.

Dönüştürme Maliyeti

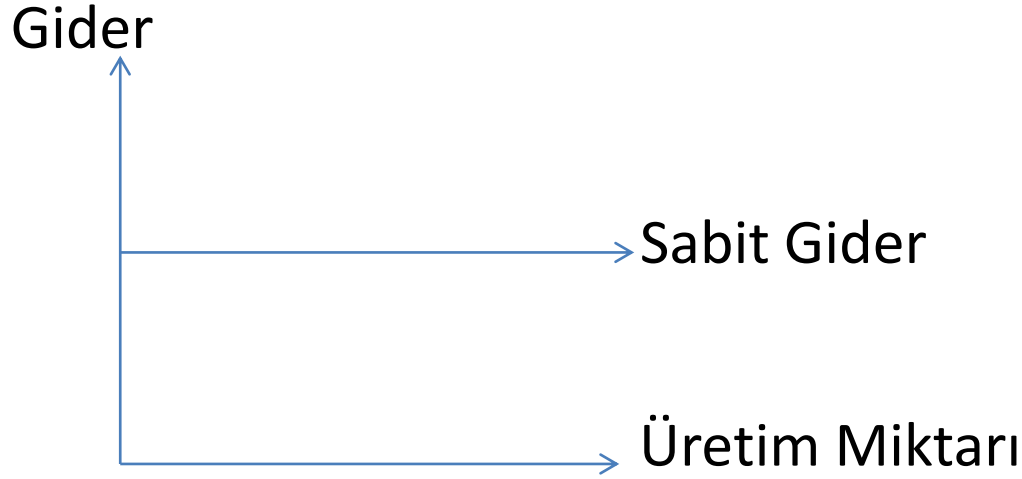
Sabit genel üretim giderleri; amortisman, fabrika binası ve teçhizatının bakım onarım giderleri ile fabrikanın yönetim ve idaresi ile ilgili maliyetler gibi, **üretim miktarından bağımsız** olarak nispeten sabit kalan dolaylı üretim maliyetleridir.

Değişken genel üretim giderleri dolaylı malzeme ve dolaylı işçilik gibi, üretim miktarı ile doğru orantılı veya yaklaşık olarak doğru orantılı bir biçimde değişen dolaylı üretim maliyetleridir. Değişken genel üretim giderleri, üretim tesislerinin gerçek kullanımına bağlı olarak her bir üretim birimine dağıtılır.

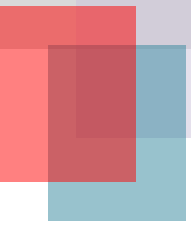

Sabit ve Değişken Giderler

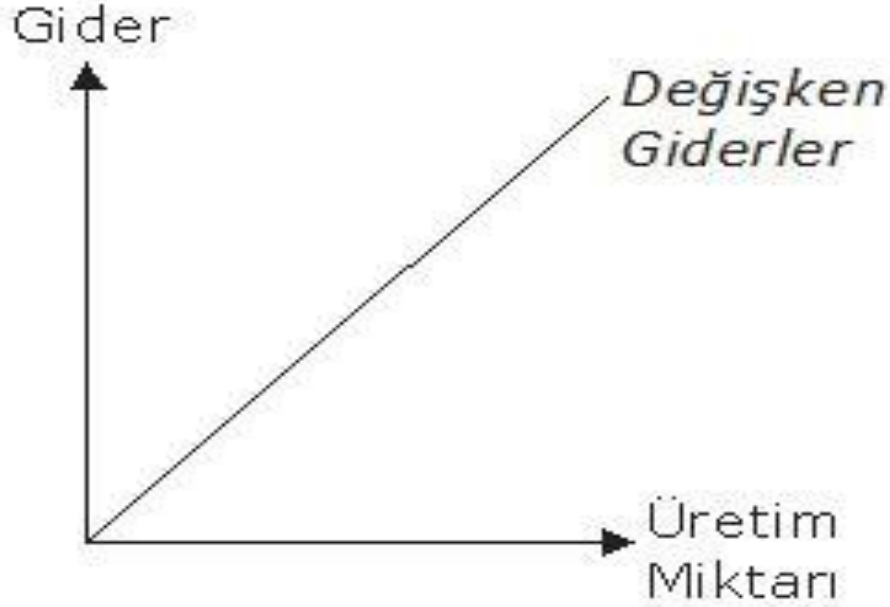
a) Sabit Giderler

- Üretim düzeyine bağlı olarak değişmeyen giderlerdir.
- Üretimden bağımsız olarak yapılırlar.
- Üretim olsa da olmasa da, artsa da artmasa da aynı kalırlar.
- Faiz giderleri – Amortismanlar – Sigorta ve Vergiler, Yönetici maaşları sabit giderlerdir.

b)Değişken Giderler

- Üretim miktarındaki değişmelere paralel olarak değişme gösteren giderlerdir.
- Hammadde , direkt işçilik, işletme malzemesi ve üretimde kullanılan yardımcı madde giderleri değişken giderlerdir.

Sabit GÜG'lerin Stok Maliyetine Verilmesi – Normal Kapasite

Sabit genel üretim maliyetleri dönüştürme maliyetlerine, üretim faaliyetlerinin **normal kapasitesi** esas alınarak dağıtılır.

Normal kapasite, planlanan bakım onarım çalışmalarından kaynaklanacak kapasite düşüklüğü de dikkate alınarak, normal koşullarda bir veya birkaç dönem veya sezonda elde edilmesi beklenen **ortalama üretim miktarıdır**.

Sabit GÜG'lerin Stok Maliyetine Verilmesi – Normal Kapasite

- Gerçek üretim düzeyi normal kapasiteye yakınsa, söz konusu üretim düzeyi normal kapasite olarak düşünülebilir.
- Her bir üretim birimine dağıtılan **sabit genel üretim gider** tutarı, düşük kapasite ya da atıl kapasite nedeniyle arttırılmaz.
- Dağıtılmayan genel üretim giderleri, gerçekleştiği dönemde **gider olarak muhasebeleştirilir**.(Zarar).

Sabit GÜG'lerin Stok Maliyetine Verilmesi – Normal Kapasite

- **Normalin** üstünde üretim gerçekleşen dönemlerde, her bir üretim birimine dağıtılmış sabit genel üretim gideri payı düşer; böylece stoklar maliyetin üzerinde **değerlenmemiş** olur.

MALİYETLEME YÖNTEMLERİ

<i>Üretim Maliyetleri</i>	<i>Tam</i>	<i>Değişken</i>	<i>Direkt</i>	<i>Normal</i>
<i>Direkt Malzeme Maliyeti</i>	DMM	DMM	DMM	DMM
<i>Direkt İşçilik Maliyeti</i>	DİM	DİM	DİM	DİM
<i>Değişken Genel Üretim Giderleri</i>	DEĞ.GÜG	DEĞ.GÜG	-	DEĞ.GÜG
<i>Sabit Genel Üretim Giderleri</i>	SAB.GÜG	-	-	(%) SAB.GÜG

ÖRNEK

Örneğin... X üretim işletmesinin Kasım ayında aşağıdaki maliyetler ile 1.000 adet ürün üretmiştir. İşletme % 80 kapasite ile çalışmıştır.

Üretimde kullanılan ilk mad. malz. =	850,000.
Direkt işçilik =	100,000.
Gen. Ür. Gid. (Sabit) =	300,000.
Gen. Ür.Gid. (Değişken) =	100,000.

Yukarıdaki bilgilere göre TAM MALİYET SİSTEMİ'ni kullanan bir işletmede mamülün maliyeti ne kadardır?

Üretimde kullanılan ilk mad. malz.	=	850,000.
Direkt işçilik	=	100,000.
Gen.Ür. Gid (Sabit)	=	300,000.
Gen. Ür.Gid. (Değişken)	=	<u>+ 100,000.</u>
		1.350.000.

Tam Maliyet Sistemi:

Direkt İlk Madde Malz. + Direkt İşçilik + Genel Ür. Gid. (SABİT+DEĞİŞKEN)

Yukarıdaki bilgilere göre DEĞİŞKEN MALİYET SİSTEMİ'ni kullanan bir işletmede mamülün maliyeti ne kadardır?

Üretimde kullanılan ilk mad. malz.	=	850,000.
Direkt işçilik	=	100,000.
Gen. Ür. Gid. (Değişken)	=	<u>+ 100,000.</u>
		1,050.000

Not: Değişken maliyet sistemini kullanan bir işletmede SABİT GENEL ÜRETİM GİDERLERİ cari dönemin gideri olarak muhasebeleştirilir.

- Değişken Maliyet Sistemi:

Direkt İlk Madde Malz. + Direkt İşçilik + Genel Üretim Gideri(DEĞİŞKEN)

Yukarıdaki bilgilere göre **DİREKT MALİYET SİSTEMİ**'ni kullanan bir işletmede mamülün maliyeti ne kadardır?

$$\begin{array}{rcl} \text{Üretimde kullanılan ilk mad. malz.} & = & 850,000. \\ \text{Direkt işçilik} & = & \underline{+ 100,000.} \\ & & 950,000 \end{array}$$

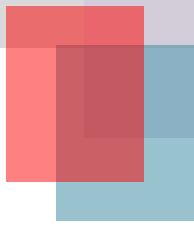
-Direkt Maliyet Sistemi :

Direkt İlk Madde Malz. + Direkt İşçilik

MALİYETLEME YÖNTEMLERİ

Üretim Maliyetleri (TL)		Tam	Değişken	Direkt	Normal
DMM	850.000	850.000	850.000	850.000	850.000
DİM	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Değişken GÜG	100.000	100.000	<u>+100.000</u>	-	100.000
Sabit GÜG	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>	-	-	<u>+240.000</u>
TOPLAM	1.350.000	1.350.000	1.050.000	950.000	1.290.000
Üretim Miktarı	/ 1.000 adet	/ 1.000 adet	/ 1.000 adet	/ 1.000 adet	/ 1.000 adet
Birim Maliyet	1.350 TL/Ad.	1.350 TL/Ad	1.050 TL/Ad	950 TL/Ad	1.290 TL/Ad

62 SATIŞLARIN MALİYETLERİ (-)

- 620 Satılan Mamuller Maliyeti (-)
- 621 Satılan Ticari Mallar Maliyeti(-)
- 622 Sunulan Hizmet Maliyeti (-)
- 623 Diğer Satışların Maliyeti (-)
- **624 Dağıtılmayan Sabit Genel Üretim Giderleri (-)**
- **625 Stok Anormal Fire ve Kayıpları (-)**
- 626 Stok Değer Düşüklüğü Karşılık Giderleri (-)
- 627 Stoklara İlişkin Konusu Kalmayan Karşılıklar (+)
- 628
- 629 Diğer Giderler (-)

Stokların maliyetine dahil edilmeyenler

Stokların maliyetine dâhil edilmeyen ve oluştukları dönemde gider olarak muhasebeleştirilen maliyetlere ilişkin örneklere aşağıda yer verilmiştir:

- (a) **Normalin üstünde gerçekleşen fire** ve kayıplar, işçilik ve diğer üretim maliyetleri.
- (b) Bir sonraki üretim aşaması için **zorunlu olanlar dışındaki** depolama giderleri. !!!!!
- (c) Stokların mevcut konum ve duruma getirilmesinde katkısı olmayan genel yönetim giderleri.
- (d) Satış giderleri.

Standart maliyet, perakende yöntemi ve en güncel alış fiyatı gibi, maliyetin ölçümüyle ilgili teknikler

- Sonuçlar maliyete yakınsa, standart maliyet yöntemi, perakende yöntemi veya en güncel alış fiyatı gibi stokların maliyetinin ölçümüne yönelik teknikler kullanılabilir.
- Standart maliyet hesabında, hammadde ve malzemelerin, işçiliğin, verimliliğin ve kapasite kullanımının **normal** düzeyleri dikkate alınır.
- Standart maliyetler, düzenli olarak **gözden geçirilir** ve gerektiği takdirde mevcut koşullara göre yeniden belirlenir.
- Perakende yönteminde maliyet, stokların satış değerinden uygun brüt kâr marjının düşülmesi suretiyle bulunur.

Standart maliyetler kontrol amacıyla kullanılır.

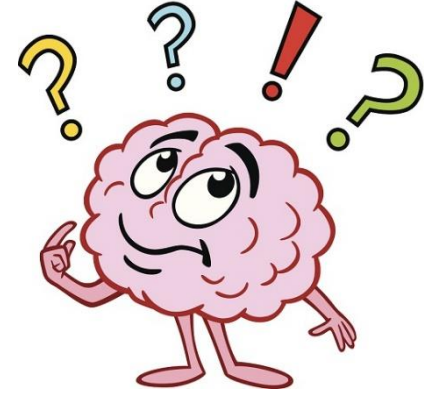
Amaç;

- İşletmede **maliyet bilinci** oluşturmak
- Üretimin arttırılması işleminde **tasarruf** sağlamak
- Mal ve hizmetin **satış fiyatını** saptamak
- Yönetici ve çalışanların **performans** değerlemesini yapmak.
- Üretim giderlerini kontrol altında tutmaktır.

Muhasebede yeri var mı?

Hesap planında inceleyelim

Muhasebe Kaydı nasıl olacak(7/A Seçeneği)

Fonksiyonel üretim giderleri hesapları

- 710 Direkt ilk madde ve malzeme giderleri
- 720 Direkt işçilik giderleri
- 730 Genel üretim giderleri

Üretim maliyetiyle ilgili fark hesapları

- 712 Direkt ilk madde ve malzeme fiyat farkları hesabı
- 713 Direkt ilk madde ve malzeme miktar farkları hesabı
- 722 Direkt işçilik ücret farkları hesabı
- 723 Direkt işçilik süre (zaman) farkları hesabı
- 732 Genel üretim giderleri bütçe farkları hesabı
- 733 Genel üretim giderleri verimlilik farkları hesabı
- 734 Genel üretim giderleri kapasite farkları hesabı

Muhasebe kaydında kullanılacak hesaplar...

710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ HESABI

720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HESABI

730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HESABI

Muhasebe kaydında kullanılacak hesaplar...

710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ HESABI

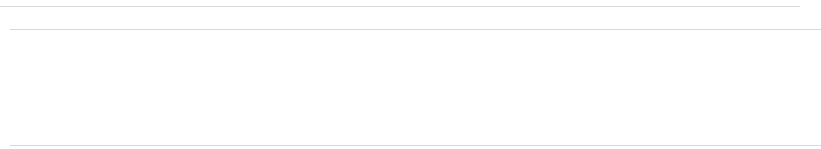
711 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ YANSITMA HESABI

720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HESABI

721 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA HESABI

730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HESABI

731 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI

Muhasebe kaydında kullanılacak hesaplar...

710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ HESABI

711 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ YANSITMA HESABI

712 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ FİYAT FARKI HESABI

713 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ MİKTAR FARKI HESABI

720 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ HESABI

721 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ YANSITMA HESABI

722 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ ÜCRET FARKLARI HESABI

723 DİREKT İŞÇİLİK GİDERLERİ SÜRE (ZAMAN) FARKLARI HESABI

730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ HESABI

731 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ YANSITMA HESABI

732 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ BÜTÇE FARKLARI HESABI

733 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ VERİMLİLİK FARKLARI HESABI

734 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ KAPASİTE FARKLARI HESABI

Edinme ve
Depolama
(Ambar)

Üretim
Aşaması

Üretilenleri
Depolama
(Ambar)

Pazarlama
Satış
Dağıtım

*İlk Madde
Malzeme
Stok*

*Üretim
Giderleri*

*Yarı
Mamuller-
Üretim*

*Mamul Stok
(Satışa
Hazır)*

*Satılan Mamullerin
Maliyeti*

Edinme ve
Depolama
(Ambar)

Üretim
Aşaması

Üretilenleri
Depolama
(Ambar)

Pazarlama
Satış
Dağıtım

*İlk Madde
Malzeme
Stok*

*Üretim
Giderleri*

*Yarı
Mamuller-
Üretim*

*Mamul Stok
(Satışa
Hazır)*

*Satılan Mamullerin
Maliyeti*

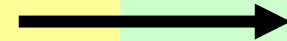
150

151

152

620

600/601
Yurt İçi/Dışı
Satışlar Hesabı

Edinme ve
Depolama
(Ambar)

Üretim
Aşaması

Üretilenleri
Depolama
(Ambar)

Pazarlama
Satış
Dağıtım

*İlk Madde
Malzeme
Stok*

*Üretim
Giderleri*

*Yarı
Mamuller-
Üretim*

*Mamul Stok
(Satışa
Hazır)*

*Satılan Mamullerin
Maliyeti*

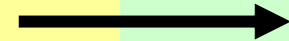
150

151

152

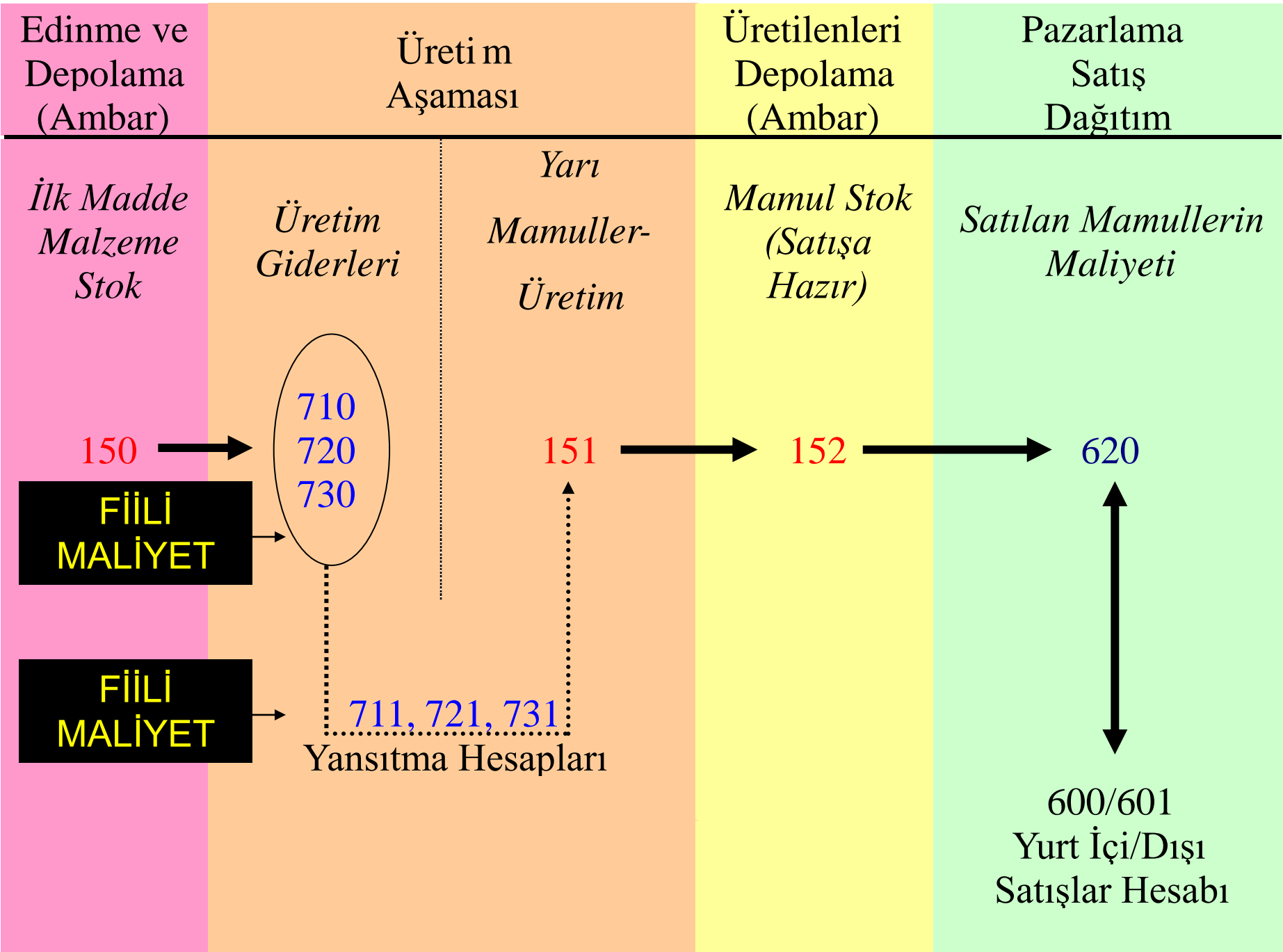

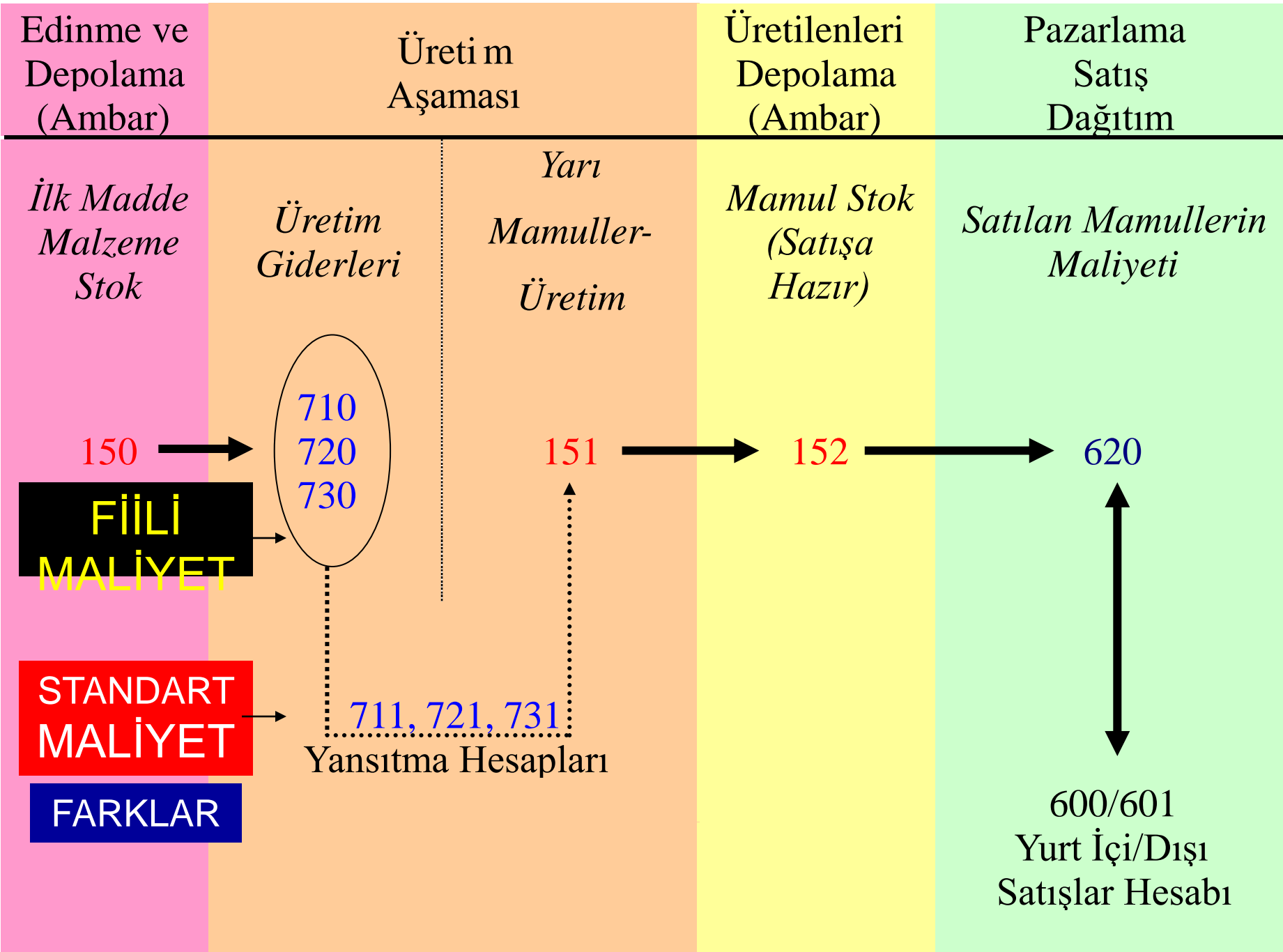
620

711, 721, 731

Yansıtma Hesapları

600/601
Yurt İçi/Dışı
Satışlar Hesabı

FARK HESAPLARI ÇİFT KARAKTERLİDİR

Defteri Kebirde (Büyük Defter):

7.. ..... FARKLARI HS.

BORÇ

ALACAK

Fark Olumsuz yani Aleyhte ise borca yazılır
XXX

(+) A

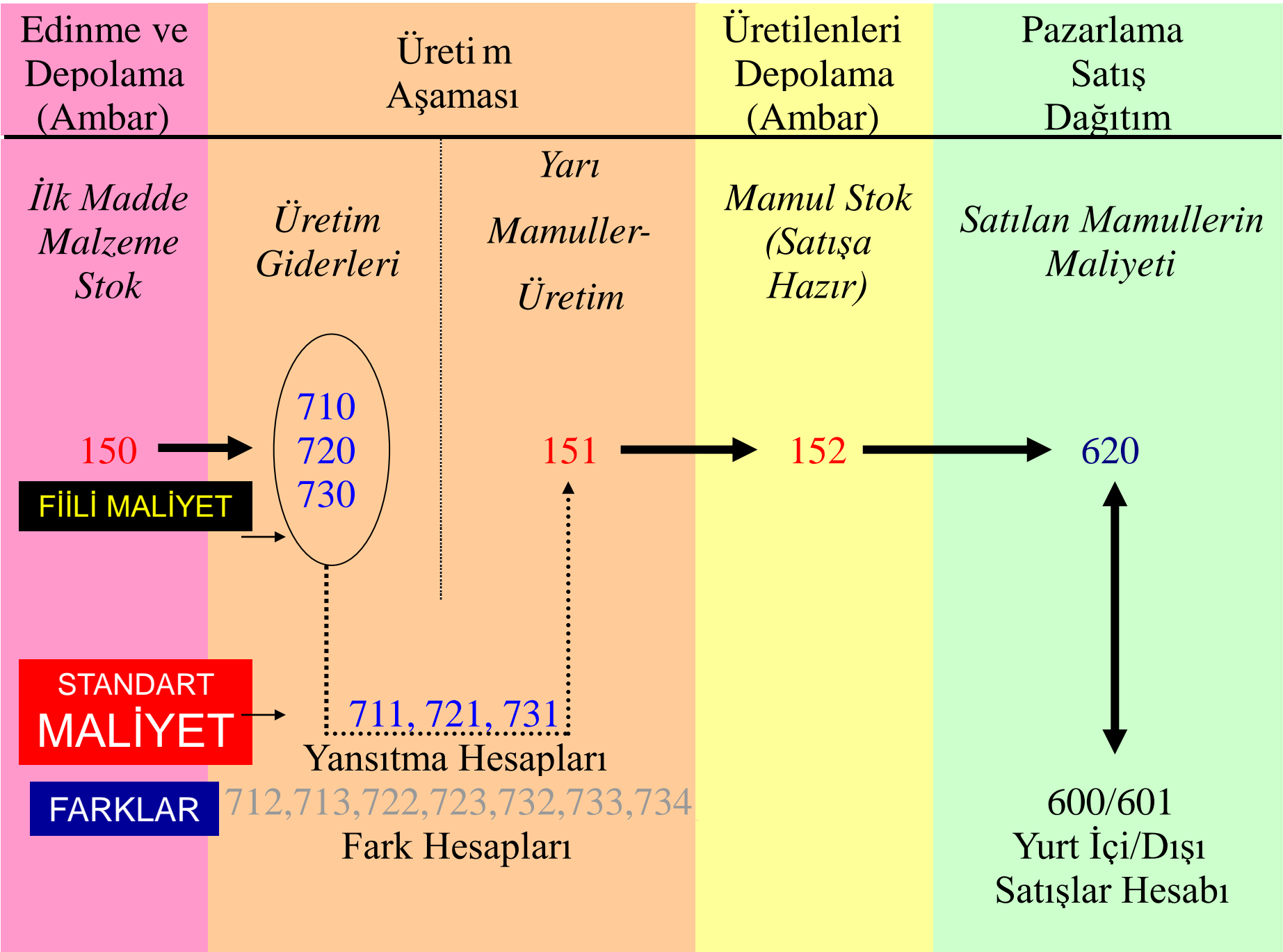
Fark Olumlu yani Lehte ise alacağa yazılır
XXX

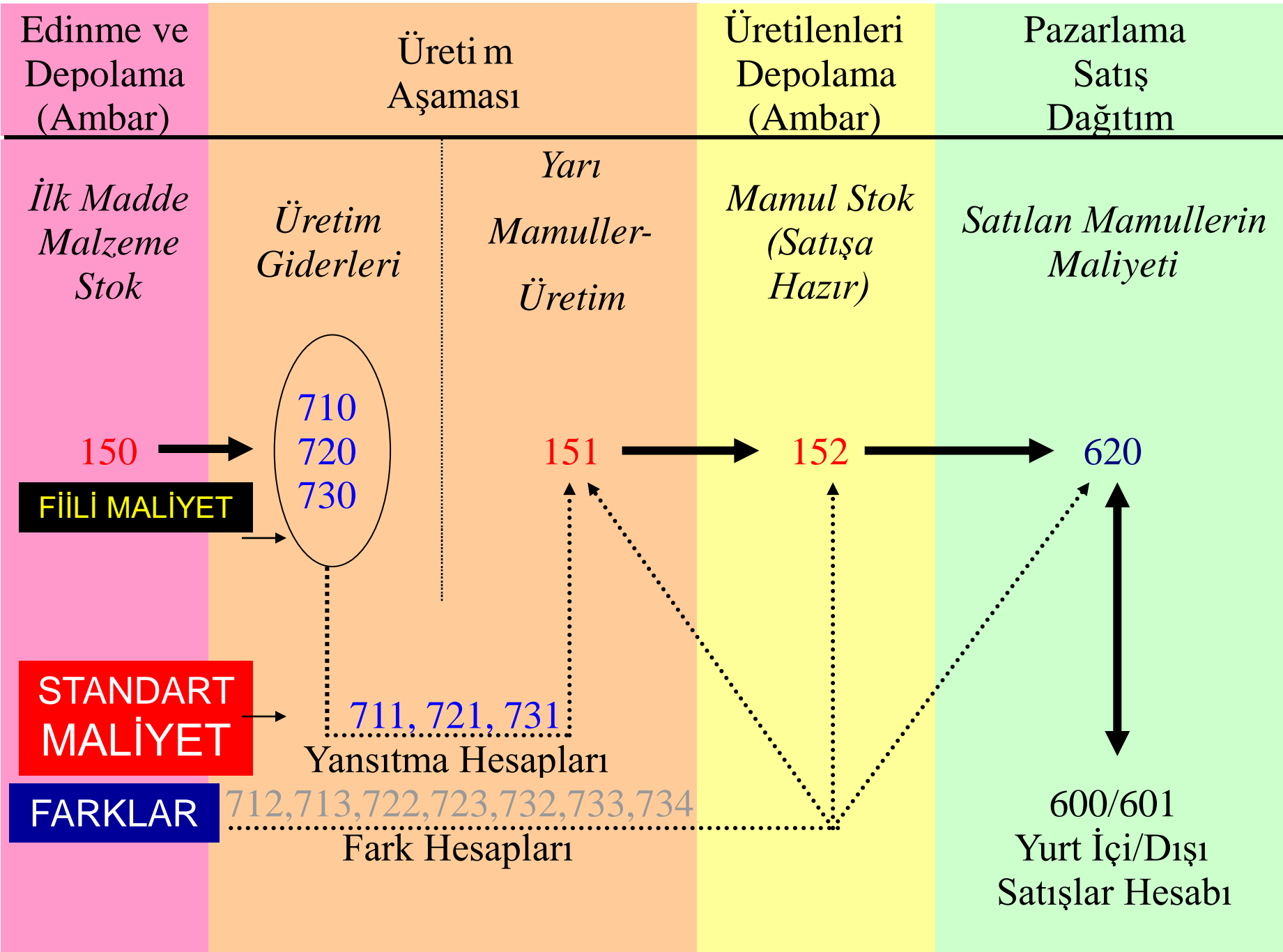
(-) L

GİDER gibi
düşünelim....

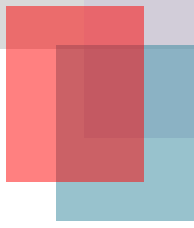
GELİR gibi
düşünelim....

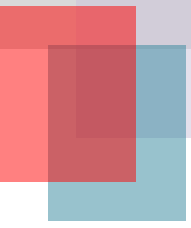
Stok Değerleme Yöntemleri:

- İlk Giren İlk Çıkar (FIFO) Yöntemi
- Son Giren İlk Çıkar (LIFO) Yöntemi
- Hareketli Ortalama Yöntemi

Bu yöntemler, farklı fiyatlardan alınan stokların (malzemelerin) değerlemesine çözüm getirmektedir.

Özetle; üretime verilen ve elde kalan İLK MADDE/HAMMADDE ve MALZEME değerini belirlemeye/hesaplamaya yarar.

Stok Değerleme Yöntemleri:

- **Fifo Yöntemi (İlk Giren İlk Çıkar):** Fifo değerleme yöntemi, **üretime verilecek** olan **veya satılacak malların** stoklara ilk önce giren mallardan olması gerektiği varsayımına dayanır. Stoktaki malların kullanılma sırası ilk alınan mallardan başlanarak sırasıyla devam eder. Yani stoklara giren malların yine giriş sırasıyla stoktan çıkarlar.
- FIFO; ingilizce olarak **First In First Out** (İlk Giren İlk Çıkar) kelimelerinin baş harflarından oluşur.

Stok Değerleme Yöntemleri:

- **Lifo Yöntemi (Son Giren İlk Çıkar):** Lifo değerleme yöntemi, üretime verilecek olan veya satılacak malların stoklara son olarak giren mallardan olması gerektiği varsayımına dayanır. Stoktaki malların kullanılma sırası son olarak alınan mallardan başlanarak geriye doğru sırasıyla devam eder. Yani stoklara giren malların giriş sırasının tersine göre stoktan çıkarlar.

Stok Değerleme Yöntemleri:

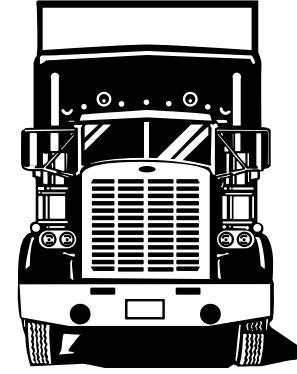
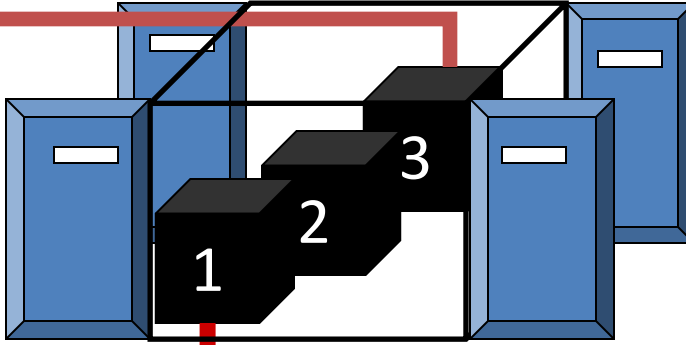
- **Ortalama Maliyet Yöntemleri:**

Ortalama Maliyet Yöntemleri: Bu yöntemde ortalama maliyet **her yeni stok hareketinden sonra değil** belli bir dönem için hesaplanır. Bu döneme ilişkin hesaplanan maliyet, çıkan ve kalan stokların birim değerlerini gösterir. Ortalama maliyet değeri, işletmeye çeşitli tarihlerde değişik fiyatlarla giren bir malın ortalama birim maliyetidir. Ortalama maliyet çeşitli yöntemlerle hesaplanabilir.

Özetlersek;

AMBAR-DEPO

Satınalma Tarihleri

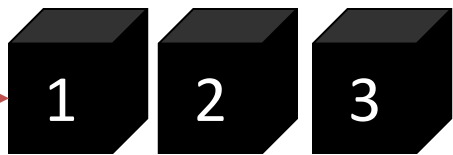
01.02.2023 1

07.02.2023 2

09.02.2023 3

PİYASA

Üretime Verme

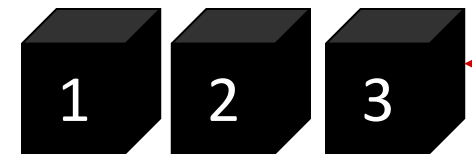

LIFO

ÜRETİM SÜRECİ

Üretime Verme

FIFO

Örnek üzerinde görelim;

Üretimde kullandığımız 250 kg'lık malzemenin maliyeti ile elimizde kalan (yani STOK) 50 kg'lık malzemenin maliyetini STOK DEĞERLEME YÖNTEMLERİ'ni kullanarak hesaplayalım ve değerlendirelim.

<i>TARİH</i>	<i>AÇIKLAMA</i>	<i>Miktar</i>	<i>Fiyat</i>	<i>Maliyet</i>
01.02.2023	Satınalma	100 kg	1.00 TL/kg	100. TL
07.02.2023	Satınalma	100 kg	1.50 TL/kg	150. TL
09.02.2023	Satınalma	100 kg	2.00 TL/kg	200. TL
	TOPLAM	300 kg		450. TL
10.02.2023	Kullanım	250 kg	?	?
28.02.2023	Stok (Kalan)	50 kg	?	?

Ortalama ve Hareketli Ortalama Fiyat Yöntemi'ne göre durum:

TARİH	GİREN			ÇIKAN			KALAN		
	Miktar kg	Fiyat TL/kg	Tutar TL	Miktar kg	Fiyat TL/kg	Tutar TL	Miktar kg	Fiyat TL/kg	Tutar TL
01.02.2023	100	1.00	100.00				100	1.00	100.00
07.02.2023	100	1.50	150.00				100	1.00	100.00
							100	1.50	150.00
							100	1.00	100.00
							100	1.50	150.00
							<u>100</u>	<u>2.00</u>	<u>200.00</u>
09.02.2023	100	2.00	200.00				300	1.50	450.00
10.02.2023				250	1.50	375.00	50	1.50	75.00
28.02.2023							50	1.50	75.00

DMM

Dönem
Sonu
Stok

STOK DEĞERLEME YÖNTEMLERİ

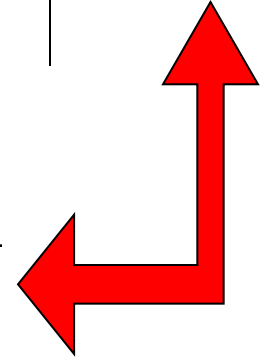
STOK DEĞERLEME YÖNTEMİ	ALIŞ	DMM	DÖNEM SONU STOK
FIFO	450 TL	350 TL	100 TL
LIFO	450 TL	400 TL	50 TL
ORTALAMA	450 TL	375 TL	75 TL
HAREKETLİ ORTALAMA	450 TL	375 TL	75 TL

ÖRNEK : Stoklarını “Hareketli Ortalama Fiyat Yöntemi”ne göre değerleyen işletmenin 10.02.2023 tarihindeki DİMM kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

0	XX.XX.2023	150 İLK MADDE VE MALZEMELER	450,-	
		100 KASA		450,-
1	10.02.2023	710 DİREKT İLK MADDE VE MALZEME GİDERLERİ	375,-	
		150 İLK MADDE VE MALZEMELER		375,-

150 İLK MADDE VE MALZEMELER

(05.07.2015)	100,-	(10.02.2023)	375,-
(07.07.2015)	150,-		
(09.07.2015)	200,-		
	450,-		375,-

STOK DEĞERLEME YÖNTEMİNİN MALİ TABLOLARA ETKİSİ

Birlikte yorumlayalım

GELİR TABLOSU

	FIFO	ORTALAMA	LIFO
Satışlar	1.000	1.000	1.000
SMM(-)	-350	-375	-400
Brüt Satış Karı	650	625	600
Vergi %20	-130	-125	-120
Net Kar	780	750	720

BİLANÇO

	FIFO	ORTALAMA	LIFO
Stoklar	100	75	50

Stok Maliyeti hesaplama yöntemleri

Stok Maliyetleri aşağıdaki şekilde ölçülür:

- Normal şartlarda birbirleri ile **ikame edilemeyen** stok kalemleri ile özel projeler için üretilen ve ayrılan mal veya hizmetlerin maliyeti, her bir varlığa ilişkin maliyetler **ayrı ayrı** dikkate alınarak ölçülür.
- Diğer stoklar ilk giren ilk çıkar (FIFO) veya ağırlıklı ortalama maliyet yöntemlerinden biri uygulanarak ölçülür. **Benzer** özelliklere ve benzer kullanıma sahip tüm stoklar için **aynı** maliyet hesaplama yöntemi kullanılır.
- Son giren ilk çıkar yöntemine (**LİFO**), bu **Standartta izin verilmemektedir.**

Muhasebe Politikası Nedir?

Finansal tabloların hazırlanması ve sunulmasında kullanılan ilkeler, esaslar, kurallar ve uygulamalardır.

- ✓ Ölçüm ve sınıflandırma esasları
- ✓ Amortisman yöntemleri
- ✓ Stok maliyeti hesaplama yöntemleri

Muhasebe Politikası Seçimi

Standartta belirlenmiş spesifik bir muhasebe politikası

Standart seçimlik hak tanımış ise gerçeğe uygun sunum sağlayan,
kendi şartlarına en uygun muhasebe politikası

Standart muhasebe politikası öngörmemişse takdir ettiği muhasebe
politikası

TUTARLILIK!

MUHASEBE POLİTİKASI SEÇMEK CİDDİ BİR İŞTİR!!!!

Stokların Ölçülmesi

- Stoklar, maliyet değeri ile tahmini satış fiyatından, tamamlanma maliyetleri ve satışa ilişkin maliyetler düşüldükten sonraki değerin (?) **düşük** olanı ile değeri.

Değer Düşüklüğü

⚠ Her raporlama dönemi sonunda, stokların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilir.

⚠ Stokların değer düşüklüğüne uğraması durumunda, stokların defter değeri **net gerçekleşebilir değerine** indirilir.

⚠ İndirim tutarı, değer düşüklüğü zararını oluşturur ve Kâr veya Zarar Tablosunda “**Satışların Maliyeti**” kalemine yansıtılır.

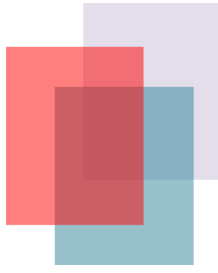

Stoklarda deęer dūřüklüęü

- Her bir raporlama döneminin sonunda, stoklarda deęer dūřüklüęü olup olmadıęının, yani **defter deęerinin geri kazanılabilir** olup olmadıęının (örneęin; hasar, eskime veya dūřen satıř fiyatları nedeniyle) deęerlendirilmesi gerekir.
- Eęer bir stok kalemi (veya bir grup kalem) deęer dūřüklüęüne uğramıřsa, ilgili stok kaleminin, **satıř fiyatından tamamlanma ve satıř maliyetlerinin dūřülerek ölçülmesi ve deęer dūřüklüęü zararının muhasebeleřtirilmesi** gerekir.
- Ayrıca bazı durumlarda da önceki deęer dūřüklüęü zararlarının iptali gerekir. Ne kadar ?

Stokların Ölçülmesi / Değer Düşüklüğü

- **Örnek;** Yedek parça imalatı ile uğraşan bir işletme , yapmış olduğu değer düşüklüğü testi sonucunda stoklarında birim maliyeti 20 TL olan 1000 adet ürünün tanesinin 17 TL ye satılabileceğini , ayrıca satış içinde adet başına 2TL satış giderinin olabileceğini belirlemiştir.

.....Stokların Ölçülmesi / Değer Düşüklüğü

- Maliyet Bedeli.....1.000 Ad * 20 = 20.000
- Net gerçekleşebilir Değer(1.000 Ad* 17)-(1.000 Ad * 2) = 15.000
(Tahmini Satış Tutarı - Tahmini Satış gideri)

Stok Değer Düşüklüğü..... = 5.000

Tekdüzen Muhasebe Sistemine Göre;

Standarda Göre ;

----- / -----	----- / -----
654 KARŞILIK GİDERLERİ 5.000	626 STOK DEĞ. DÜŞ. KARŞ. 5.000
158 STOK DEĞ. DÜŞ.KARŞ. 5.000	158 STOK DEĞ. DÜŞ.KAR. 5.000
----- / -----	----- / -----

Standarda göre karşılık giderlerinin satışların maliyeti bölümünde açılacak bir hesapta izlenmesi gerekir.

Not: Her raporlama döneminde değer düşüklüğü testi yapılmalı ve kayıtlar buna göre güncellenmelidir

Stoklar - Karşılaştırma

	BOBİ FRS	MSUGT/ VUK	TFRS
Vade Farkı	1 yıldan uzun vadeli alımlarda vade farkı ayrıştırılır.	Vade farkı ayrıştırılmaz.	Bütün vade farkları ayrıştırılır.
Borçlanma Maliyetleri	Üretimi 1 yıldan uzun süren stokların maliyetine dahil edilir.	Maliyete dahil edilebilir.	Özellikli varlık niteliğindeki stokların maliyetine dahil edilir.

Stoklar - Karşılaştırma

	BOBİ FRS	MSUGT/ VUK	TFRS
Dönem Sonu Ölçümü	Maliyet değeri ile net gerçekleşebilir değerden düşük olanı üzerinden ölçülür.	Maliyet değeri üzerinden ölçülür.	☐ BOBİ FRStile uyumlu
Stok Maliyetinin Belirlenmesi	Tam maliyet veya normal maliyet yöntemi	Tam maliyet yöntemi	Normal maliyet yöntemi

Stoklar - Karşılaştırma

	BOBİ FRS	MSUGT/ VUK	TFRS
Değer Düşüklüğü	Net gerçekleşebilir değerin maliyetin altına düşmesi durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.	Değerinde %10'dan fazla düşüş olması durumunda emsal bedel üzerinden ölçülebilir.	☐ BOBİ FRStle uyumlu.

Sorular?

YÜKSEL AKADEMİ

kariyerinizde yükselin

İLETİŞİM VE SORULAR İÇİN

Yüksel BİLEK

• yuksel@yukselakademi.com

• www.yukselakademi.com

• yukselakademi